

REPUBLIKA

ROK XVI

ŁÓDŹ, PIĄTEK, 14 STYCZNIA 1938 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Str. 13

Ochrona lokatorów utrzymana

i obowiązywać będzie nadal bezterminowo. - Sejm zatwierdził poprawkę senatu, odrzucając projekt rządowy

Warszawa, 13 stycznia.

Ochrona lokatorów pozostaje nadal w mocy bezterminowo. Obniżka komornego zarządza dekretem Pana Prezydenta R. P. 1935 r. zostaje w mocy do dnia 31 grudnia 1938 r. Poczynając od tej daty komorne będzie wzrastać co kwartał o 2.5 proc. podstawowego komornego, aż do osiągnięcia w ciągu roku wysokości komornego z przed dekretu Prezydenta R. P. 1935 r.

Oto ostateczne rezultaty wleodulowych obrad i głosowań komisji prawnych sejm i senatu, a następnie posiedzeń plenarnych sejm i senatu.

Senat zwyciężył na całej linii. Poprawka przyjęta w ub. tygodniu na wniosek sen. Michała Róga, a skreślająca z projektu rządowego, akceptowanego już przez sejm, artykuły nowej ustawy, mówiące o sukcesywnym wygasaniu ochrony lokatorów

NIE ZOSTAŁA DZIŚ PRZEZ SEJM ODRZUCONA I WOBEC TEGO UPRAWOMOCNIŁA SIE OSTATECZNIE.

Posiedzenie sejm odbywało się dzisiaj w atmosferze wyjątkowego podnie-

cenia. Galerje dla publiczności wypełnione były tłumnie. Nie widziano takich tłumów na galerji od wielu lat.

Jeszcze w toku posiedzenia sejm, do poszczególnych wicemarszałków, urzędujących w zastępstwie chorego marszałka Cara, zgłaszały się liczne delegacje zrzeszeń lokatorskich i stowarzyszeń właścicieli nieruchomości, perswadując punkt widzenia jednej lub drugiej strony.

Debata nad sprawą przyjęcia lub uchylecia poprawek wprowadzonych przez senat,

BYŁA RÓWNIEM WYJĄTKOWO BURZLIWA.

Do ostatniej chwili nie można było przewidzieć rezultatu decydującego głosowania, tym bardziej, że nawet jedyny istniejący w sejmie klub polityczny, a mianowicie klub Obozu Zjednoczenia Narodowego pozostawił swoim członkom — zgodnie ze swoim regulaminem — całkowicie wolną rękę.

Na wstępie posiedzenia załatwiono bez trudności ustawę o wykonaniu zawodu aptekarskiego, ustawę o ulgach w spłacie niektórych wierzytelności hipotecznych (przyjęto poprawkę senatu) o-

raz ustawę o zaciąganiu pożyczek w listach zastawnych (odrzucono poprawkę senatu).

Temperatura posiedzenia wzrosła dopiero, kiedy przystąpiono do omawiania ustawy o ochronie lokatorów. Długi szereg mówców z wielkim temperamentem zwalczał lub bronił poprawki senatu, przy czym dyskusja toczyła się wyjątkowo w płaszczyźnie utrzymania lub zniesienia ochrony lokatorów.

Najpoważniejszym argumentem zwolenników utrzymania ochrony lokatorów, był fakt niskiego uposażenia inteligencji pracującej, która w przeważnej mierze zajmuje mieszkania 2, 3 lub 4 pokojowe w starych domach. Podnoszono poza tym stosunkowo powolne tempo budownictwa mieszkaniowego, nędzę mieszkaniową w ośrodkach przemysłowych, wyciągając stąd wnioski, iż na znoszenie ochrony lokatorów w tej chwili jest zbyt wcześnie i zniesić ją można chyba dopiero, gdyby rząd wypracował i zrealizował obszerny plan budownictwa mieszkaniowego ze szczególnym uwzględnieniem budowy mieszkań mniejszych.

Około godziny 8-ej wieczorem wśród

wielkiego naprężenia wicemarszałek Podoski zarządził

WSTĘPNE GŁOSOWANIE.

Telefony w gmachu sejmowym były przez przeszło dwie godziny całkowicie zablokowane. Zarówno z Warszawy, jak i ze wszystkich większych i nawet najmniejszych miast Polski, telefonowano z zapytaniami o losach ochrony lokatorów...

Najprzód sejm w głosowaniu zwykłym (przez powstanie z miejsc)

PRZYJAŁ POPRAWKĘ SENATU, mówiącą o utrzymaniu obniżki komornego do końca bież. roku oraz o wzroście komornego o 2.5 proc. co kwartał 1939 r.

Następnie przystąpiono do głosowania najważniejszego, a mianowicie nad skreśleniem w projekcie rządowym wszystkich artykułów, mówiących o skasowaniu ustawy o ochronie lokatorów. Senat jak wiadomo postanowienia te skreślił. Sejm więc głosował dzisiaj nad ewentualnym skreśleniem poprawki senatu, a więc przywróceniem tekstu pierwotnego, mówiącego o skasowaniu

(Dalszy ciąg na str. 4-ej)

Przesilenie rządowe we Francji?

Pogłoski o zachwianiu franka. — Rząd przeciw ograniczeniom walutowym. — Sprawcy niepokojów będą surowo karani. — Apel Chautemps do narodu

Los rządu Chautemps rozstrzygnie się w najbliższych godzinach

Paryż, 13 stycznia.

(PAT) Posiedzenie izby deputowanych, które miało być poświęcone uzupełniającym wyborom wiceprzewodniczącego, nabrało charakteru posiedzenia niemal kryzysowego.

Nagle zwołanie i to w ostatniej chwili na godzinę 10-tą rano posiedzenia rady ministrów wywołało tym większe zdenerwowanie, że od kilku dni krążyły

POGŁOSKI O ZACHWIANIU SIE FRANKA

i poważnych trudnościach finansowych Francji.

Posiedzenie rady ministrów, w czasie którego wzywany był przez premiera i ministra skarbu dyrektor Banku Francji, trwało od godz. 10 rano do godz. 1-ej i pół.

Minister skarbu Bonnet, opuszczając posiedzenie rady ministrów, podkreślił wobec przedstawicieli prasy, że w lonie rządu osiągnięta została jednomyślność w sprawie niewprowadzania ograniczeń dewizowych we Francji.

W izbie deputowanych, ZABRAŁ GŁOS PREMIER CHAUTEMPS.

celem wygłoszenia deklaracji, który stwierdził, że sytuacja finansowa Fran-

cji w grudniu była zadawalająca, budżet jest utrzymany w równowadze, skarb zaś może wywiązać się ze wszystkich zobowiązań w bieżącym kwartale.

Pewne koła zagraniczne zostały zaniepokojone bilansem Banku Francji, jednak nie należy zapominać, że była w nim pewna wysoka cyfra, wynikająca z wypłaty pożyczki.

Dalej — mówił premier Chautemps — byliśmy świadkami niepokojów społecznych i systematycznego wywyższania tych niepokojów. Zapowiadano strajk

generalny. Niepokoje, które wystawiły na ciężką próbę nerwy kraju, na szczęście zlagodniały.

Premier ze względów humanitarnych odnosi się do konfliktów robotniczych z zrozumieniem i nie wierzy w to, aby funkcjonariusze służby publicznej mogli zbuntować się przeciwko narodowi. (Słowa te cała izba przyjęła głośniejszymi oklaskami).

Wydam — mówił dalej premier — orzeczenie arbitrażowe z całym spokojem.

Jednak, dla uniknięcia na przyszłość podobnych incydentów, premier pragnie, aby parlament uchwalił

NOWY KODEKS PRACY.

ZE SPOKOJEM I POWAGĄ OŚWIADCZAM, ŻE JEŚLI PEWNI LUDZIE NIEUSTANNIE WYWOŁUJĄCY NIEPOKÓJ W SPOŁECZEŃSTWIE NIE ZAPRZESTANA SWEJ DZIAŁALNOŚCI — SPADNIE NA NICH CIĘŻKA REKA PRAWA.

(Dalszy ciąg na str. 2-ej)

Reakcja na giełdach w Paryżu i Londynie

Zniżkowa tendencja franka i odpływ złota

Paryż, 13 stycznia.

(PAT) Niepokojąca sytuacja na odcinku socjalnym we Francji ujemnie odbija się na giełdzie paryskiej, a przede wszystkim w notowaniach franka, który — pomimo energicznej interwencji francuskiego funduszu wyrównawczego — przejawia poważną tendencję zniżkową.

Odbija się to szczególnie w notowaniach terminowych, wyrażając się w

zwyżce deportów na Londyn i Nowy Jork.

W dniu 12 b. m. notowano w Paryżu funt ang. z reportem 1-miesięcznym w wysokości 5.50, 3-miesięcznym zaś — w wysokości 9.00. Tak wysokie reporty poważnie utrudniają transakcje terminowe.

Innym skutkiem pogorszenia się warunków jest ponowna ucieczka kapitałów i złota z Francji. Fundusz walutowy jest jednak zaopatrzony w złoto, to

też na razie wywóz kruszcu z Francji nie zostanie uwidocznił w bilansie Banku Francji.

Londyn, 13 stycznia.

(PAT) City londyńska jest poważnie zainteresowana wydarzeniami we Francji oraz sytuacją franka. Sytuacja ta w ciągu dnia 12 b. m. pogorszyła się bardzo poważnie, gdyż deporty wzrosły: 1-miesięczny z 3.75 do 7.50, 3-miesięczny zaś z 7 do 10.50.

Demonstracyjny strajk studentów Politechniki

przeciw projektowi wprowadzenia tytułów „inżyniera i inżyniera dyplomowanego”. — Za kulisami tej demonstracji odbywa się walka dwóch pokłóconych odłamów O.N.R.

Depesza akademików do marszałka Cara i sejmowej komisji oświatowej

Warszawa, 13 stycznia.

Dzisiaj popołudniu komisja oświatowa sejmu przystąpiła do podziału referatów kilku zgłoszonych ostatnio wniosków. M. in. przydzielono pos. dr. Gauzie projekt ustawy o tytułach inżyniera i inżyniera-dyplomowanego.

Jak wiadomo, tytuł inżyniera na podstawie tego projektu ustawy otrzymać mają m. in. również absolwenci warszawskiej szkoły budowy maszyn i elektrotechniki im. Wawelberga i Rotwanda. Na uczelni tej w ciągu ostatnich miesięcy dochodziło wielokrotnie do burzliwych demonstracji, a nawet do znanej wielodniowej blokady studentów, upo-

minających się o tytuł inżyniera. Tytuł inżyniera dyplomowanego, będzie według projektu zastrzeżony dla abiturientów politechnik.

W trakcie posiedzenia sejmowej komisji oświatowej nadeszły do sejmu dwie jednobrzmiące depesze. Jedna z nich adresowana była do prezesa komisji oświatowej pos. Pochmarskiego i druga do marszałka Cara. Depesze te mają następujące brzmienie:

„Mamy zaszczyt zawiadomić niniejszym Wysoką Izbę, że na zebraniu akademickim studentów Politechniki Warszawskiej odbytym dzisiaj t. j. dnia 13 stycznia 1938 w hallu Politechniki, 2.500 studentów uchwaliło jednogłośnie roz-

począć strajk demonstracyjny przeciwko projektowanej ustawie o tytule inżyniera i inżyniera dyplomowanego, wchodzącej dzisiaj pod obrady Wysokiej Izby. Strajk ten ma trwać 4 dni i jest pierwszym aktem naszej walki w obronie powagi nauki i rozwoju życia przemysłowo-technicznego.

Podpisany Tadeusz Skarżyński, przewodniczący wiecu i wiceprezes Bratniej Pomocy.”

Depeszę tę przewodniczący pos. Pochmarski na posiedzeniu komisji oświatowej odczytał.

Jest rzeczą charakterystyczną, iż z kół zbliżonych do obu pokłóconych o-

biecnie odłamów ONR wyjaśniają, że poza walką o tytuł inżyniera i inżyniera dyplomowanego odbywa się walka dwóch odłamów ONR., a mianowicie Falangi i tego odłamu, który grupuje się przy dzienniku „ABC”.

Strajk okupacyjny na szkole budowy maszyn i elektrotechniki im. Wawelberga i Rotwanda przeprowadziła Falanga i Związek Młodej Polski.

Wobec zwycięstwa tego kierunku i wprowadzenia do sejmu projektu ustawy, oddziały akademickie Stronnictwa Narodowego oraz grupa „ABC” zmontowały obecnie kontrdemonstrację w postaci strajku na Politechnice.

Przesilenie rządowe we Francji?

NOCNE OBRADY PARLAMENTU FRANCUSKIEGO

(Dokończenie).

Chautemps stwierdza, że niebezpieczne akty kryminalne, jakich Francja była świadkiem, nie zyskały w opinii tak jednomyślnej oceny, jak posunięcia ministra spr. wewn., zmierzające do ukarania przestępców. Istnieje pewnego rodzaju choroba moralna kraju, która wyraża się brakiem włdry w przeznaczeniu ojczyzny. To też mam obowiązek — mówił premier — ZAPELOWAĆ DO CAŁEGO NARODU, ŻEBY WIEDZIAŁ ON, IŻ WSZELKIE OBAWY O JEGO LOSY SĄ POZBAWIONE PODSTAW.

W dalszym ciągu swego przemówienia premier poświęcił dużo uwagi pogłoskom o zamierzonym jakoby wprowadzeniu kontroli dewizowej.

— Myślę — mówił premier — że na czasie będzie powtórzenie uroczyste naszych zobowiązań, iż nie wprowadzimy żadnego wydatku do budżetu bez źródła pokrycia.

W godzinach ataku na franka z pewnością jest wielu, którzy będą mogli przypuszczać, iż wprowadzimy środki nadzwyczajne, lecz zdaje mi się, że moje poglądy na tę sprawę są znane, ŻE TE WŁAŚNIE NADZWYCAJNE ŚRODKI I ZARZĄDZENIA NIE OSIĄGĄ ZAMIERZONYCH CELÓW.

Pragnienie pokoju w społeczeństwie, równowaga budżetowa i przezorność finansowa musi otrzymać gwarancje parlamentarna, a więc wzywam wszystkie grupy parlamentu, aby zjednoczyły się dla wypowiedzenia,

CZY APROBUJĄ Z GŁĘBI SWEGO PRZEKONANIA ZASADY SWOBODY MONETARNEJ, KTÓRE TU GŁOSZE, zapytuje szczególnie członków większości, czy aprobuja wszystkie podstawy polityki wewnętrznej i zagranicznej, czy aprobuja nasze posunięcia. Mam prawo — mówił premier — zwrócić się z apelem do lojalności i poczucia obowiązku członków parlamentu republikańskiego.

W CHWILI TAK NIEBEZPIECZNEJ PRAGNĘ POSTAWIĆ DZIŚ KWESTIĘ ZAUFANIA.

Lewica i centrum przyjęły przemówienie premiera Chautemps gorącymi oklaskami, po czym posiedzenie zawieszono. Rozpoczęły się tymczasem obrady poszczególnych grup parlamentarnych, które trwały do godz. 23-ej.

Wniosek o ograniczenie prawa emisji

Paryż, 13 stycznia.

(PAT) Senator Caillaux złożył w senacie projekt ustawy w sprawie zakazu emisji i obrotów na rynku francuskim rentami, obligacjami i t. p. efektami emitowanymi przez rządy, ciała samorządowe i prywatne towarzystwa zagraniczne, o ile zaciągający pożyczkę nie wywiązał się regularnie z płatności, u-

Delegacja lewicy nie uzgodniła wspólnego stanowiska, bowiem część socjalistów i komunistów wypowiadają się na rzecz wprowadzenia ograniczeń dewizowych. Ponadto oświadczenie premiera Chautemps, że ZASTOSUJE SIŁE WOBEC ELEMENTÓW ZAKŁÓCAJĄCYCH SPOKÓJ SPOŁECZNY

klądów splot amortyzacyjnych i t. d. wynikających z poprzednich zobowiązań.

Umowy w tych sprawach w myśl projektu sen. Caillaux będą mogły być zatwierdzone przez ministra finansów lub komitet centralny giełdy dopiero po odpowiedniej uchwale specjalnej komisji.

Czy „Kagulardzi” zamordowali Nawaszina i tancerkę kabaretową Letycję Toureaux?

Paryż, 13 stycznia.

(PAT) Sensacyjne przyznanie się do winy nowych aresztowanych uczestników tajnej organizacji „Csar”, które pozwala wnosić, iż poza sprawą bomb, rzuconych na lokale związków przemysłowców, wyjaśniona zostanie również sprawa morderstwa, popełnionego na 2 emigrantach włoskich braciach Roselli,

Nowe aresztowania członków organizacji „Csar”

Paryż, 13 stycznia.

(PAT) W Clermont-Ferrand dokonano dziś wieczorem trzech nowych aresztowań. Aresztowani zostali: Roger Mandereau, handlowiec, Antoni Fustier, rzemieślnik oraz Jean Forrot, szofer zakładów „Michelin”, pod zarzutem ukrywania transportu i handlu bronią.

Domniemany zabójca braci Roselli,

zajmuje w dalszym ciągu, obok sprawy kryzysu walutowego, czołowe miejsce na łamach prasy paryskiej.

Szereg dzienników zamieszcza daleko idące wnioski i przypuszczenia, że obecne aresztowania pozwolą wyjaśnić sprawę innych tajemniczych zbrodni politycznych, popełnionych w ciągu ostatnich 2 lat we Francji, a mia-

nowicie na emigrancie rosyjskim Nawaszynie oraz na osobie 20-letniej tancerki kabaretowej Letycji Toureaux.

Przypuszczenia te sięgają prawdopodobnie zbyt daleko, jednakże oparte są częściowo na tym, że aresztowanie Weldemanna w sprawie morderstwa popełnionego na pośredniku mieszkaniowym, pozwoliło za jednym zamachem wyjaśnić aż 5 różnych morderstw popełnionych w roku ub.

W każdym razie fakt, iż część aresztowanych przyznała się od razu do mniej lub więcej daleko idącego udziału w sprawie bomb i morderstwa braci Roselli, rzuca niesamowite światło na działalność całej organizacji terrorystycznej.

wywołują zastrzeżenia ze strony komunistów. Delegacja lewicy obradowała w obecności premiera Chautemps. Po zakończeniu obrad premier nie wypowiedział się w sprawie ich rezultatu. Następnie komunisty i socjaliści obradowali oddzielnie.

O godz. 23-ej WZNOWIONO POSIEDZENIE IZBY.

W sprawie oświadczenia premiera zabrał głos radykał Elbel, wyrażając życzenie, aby „poważne przyczyny, które spowodowały oświadczenia premiera nie stały się tragiczne”.

Następnie w imieniu socjalistów przemawiał dep. Serol, domagając się rządzeń, mających na celu ochronę waluty i zapewniając rządowi swe poparcie.

Posiedzenie trwa. Głosowanie oczekiwane jest nad ranem.

Y O S H I W A R A

DZIELNICA GEJSZ I KURTYZAN

premiera już jutro w kinie „CASINO”

Zatarg gen. Żeligowskiego z komisją sejmową

Echa dyskusji w sprawie roli Naczelnego Wodza. — Gen. Żeligowski nie zrezygnował ze stanowiska przewodniczącego komisji wojskowej

Czy komisja wojskowa będzie miała dwóch przewodniczących?

Warszawa, 13 stycznia. Zatarg pomiędzy grupą posłów należących do OZN., a posłem gen. Żeligowskim, który powstał na terenie sejmowej komisji wojskowej w rezultacie znanego wystąpienia gen. Żeligowskiego, w sprawie roli Wodza Naczelnego R. P., w związku ze znanym okólnikiem premiera nie został zatłwiony.

Krótko przed rozpoczęciem plenarnego posiedzenia sejmku, zebrała się komisja wojskowa pod przewodnictwem wiceprzewodniczącego płk. Schaetzel, w nieobecności gen. Żeligowskiego, który na posiedzeniu nie przybył.

W imieniu grupy posłów, która w liście

WYRAZIŁA GEN. ŻELIGOWSKIEMU VOTUM NIEUFNOŚCI,

zabrał głos pos. de Thun, który wniósł o formalne uznanie, że kwestia ustąpienia gen. Żeligowskiego ze stanowiska przewodniczącego sejmowej komisji wojskowej stała się aktualna.

Wiceprzewodniczący płk. Schaetzel odczytał list gen. Żeligowskiego, w którym stwierdza on, iż w swoim wystąpieniu na terenie sejmku, nie miał na celu omówienia roli naczelnego wodza wojskowej w państwie, lecz pragnął podać krytykę te fakty, które

ŚWIADCZYŁY O SZUKANIU DLA USTROJU PAŃSTWA, JAKICHŚ NOWYCH DRÓG.

zamiast ścisłego przestrzegania konstytucji. Równocześnie — jak pisze — miał gen. Żeligowski na celu wskazanie, że

UWAŻA TWORZENIE KLUBU O. Z. N. NA TERENIE PARLAMENTU ZA KREPOWANIE NIEZALEŻNEJ DZIAŁALNOŚCI POSELSKIEJ.

List grona posłów OZN., którzy wyrazili mu votum nieufności, musi generalnie uważać za życzenie, ażeby złożył mandat prezesa komisji wojskowej. Tego uczynić nie może — jak stwierdza — i dlatego podtrzymując poglądy wypowiedziane w dniu 2 grudnia ub. r. na plenum sejmku,

PROTESTUJE PRZECIWKO KREPOWANIU JEGO ROLI JAKO POSŁA W WYPEŁNIANIU SWOICH OBOWIĄZKÓW.

Po odczytaniu tego listu, zabrał ponownie głos pos. de Thun w imieniu posłów, należących do OZN., stwierdzając, że grupa większość członków komisji wojskowej podtrzymuje w całej rozciągłości, — jak to stwierdziła w liście, — że

Z GEN. ŻELIGOWSKIM JAKO PRZEWODNICZĄCYM KOMISJI WOJSKOWEJ WSPÓŁPRACOWAĆ NIE MOŻE I NIE BĘDZIE.

Wobec tego stawia wniosek, ażeby na najbliższym posiedzeniu sejmowej komisji wojskowej, wiceprzewodniczący płk. Schaetzel postawił formalnie sprawę wyboru nowego przewodniczącego. Dalszej dyskusji z gen. Żeligowskim na temat zwierzchnictwa sił zbrojnych grupa posłów OZN. nie podejmie.

Wniosek posła de Thun **UZYSKAŁ WIEKSZOŚĆ.**

Głosowało za nim bowiem 16 posłów na 25 członków komisji.

Pod koniec posiedzenia pos. Formela stwierdził, iż wbrew wiadomościom prasowym, nie kładł swego podpisu pod listem, zawierającym votum nieufności gen. Żeligowskiemu.

W tym stanie rzeczy płk. Schaetzel posiedzenie sejmowej komisji wojskowej zamknął.

Zgodnie z wnioskiem pos. de Thun, na najbliższym posiedzeniu sejmowej komisji wojskowej odbyć się będą musiały

WYBORY, NOWEGO JEJ PRZEWODNICZĄCEGO.

Pos. gen. Żeligowski stwierdził jednak wyraźnie, iż

ZE STANOWISKA PRZEWODNICZĄCEGO SEJMOWEJ KOMISJI WOJSKOWEJ NIE REZYGNUJE.

Powstaje więc sytuacja paradoksalna, w rezultacie której komisja wojskowa

sejmku będzie miała dwóch przewodniczących.

Prawdopodobnie sprawa będzie musiała oprzeć się o prezydium sejmku, a w szczególności o marszałka Cara, który chyba zadecyduje o dalszych losach niezwyklego zatargu.

KAWA STELLA DLA CIEBIE I TWEGO DZIECKA

Min. Beck w Berlinie

Konferencje z Goeringiem, Goebbelsem i Neurathem

Berlin, 13 stycznia.

(PAT) W drodze do Genewy, zatrzymał się min. Beck w Berlinie celem odnowienia kontaktu z osobistościami politycznymi Rzeszy.

O godz. 11.30 udał się min. Beck na Wilhelmstrasse, gdzie odbył półtgodzinną rozmowę z min. Neurathem.

Przy rozmowie tej obecny był również ambasador Polski, Lipski. W rozmowie poruszony został całokształt aktualnych zagadnień międzynarodowych.

Min. Beck wraz z ambasadorem Lipskim podejmowany był również śniadaniem w ścisłym gronie przez premiera Goeringa.

O godz. 5 po-południu minister Beck

w towarzystwie amb. Lipskiego odwiedził ministra propagandy d-ra Goebbelsa.

Wieczór minister Beck spędził w ambasadzie R. P. w Berlinie w ścisłym gronie towarzyszących mu do Genewy osób i członków ambasady polskiej w Berlinie.

Nowe wybory w Rumunii

mają odbyć się w marcu. — Rząd zmieni ordynację wyborczą

Bukareszt, 13 stycznia.

(PAT) Zbliżona do rządu „Porunca Vremi” dowiaduje się, iż w najbliższych dniach nastąpi rozwiązanie parlamentu i rozpisanie nowych wyborów na marzec.

Liberalny „Vitorul” który wypowiada się przeciwko ewentualnemu rozwiązaniu ostatnio wybranego parlamentu, twierdzi, iż rząd przygotowuje zmianę ordynacji wyborczej. Nowa ustawa wyborcza nie wymagałaby uzyskania 40 proc. głosów dla utrzymania pełnej wyborczej, lecz premie otrzymałoby stronnictwo, które uzyska względna większość w wyborach.

Na najbliższym posiedzeniu rady ministrów w poniedziałek zostanie zatwierdzony dekret w sprawie rewizji podstępnie osiągniętych naturalizacji.

Bukareszt, 13 stycznia.

Jak już donosiliśmy, rząd Gogi zawiesił trzy największe dzienniki, które wychodziły w Bukareszcie pod pretekstem, że należą do Żydów.

Dowiadujemy się, że dziennikarze, należący do zespołów redakcyjnych tych pism, nadal przychodzą do redakcji, siedzą przy swoich biurkach, lecz nie pracują. Drukarnie są pilnowane przez policję.

Wczoraj rozeszła się pogłoska, że zjednoczona partia liberalów obu braci Brătianu pertraktuje o kupno dwu zamkniętych dzienników.

Bukareszt, 13 stycznia.

(PAT) Przedstawiciele prasy rumuńskiej i zagranicznej przyjęci zostali dziś przez p. Codreanu, przywódcę „Zelaznej Gwardii”.

Nawiązując do obecnego rządu, p. Codreanu wyraża swoje zadowolenie z powodu przyścia do władzy stronnictwa nacjonalistycznego i zaznacza, że nie myśli występować przeciwko rządowi, który stosuje hasła antyżydowskie.

Codreanu wypowiada się przeciwko ewentualnemu rozwiązaniu parlamentu, ponieważ uważa, iż rząd nie osiągnie ponad 30 procent głosów, wobec czego nie otrzyma premii wyborczej i sytuacja pozostanie bez zmian.

Interpelacja w sprawie tajemnicy listowej

Kto otwierał list pos. ks. Lubelskiego adresowany do b. marsz. Rataja?

Warszawa, 13 stycznia.

Na dzisiejszym posiedzeniu sejmku pos. ks. dr. Józef Lubelski złożył interpelację do prezesa rady ministrów i ministra poczt i telegrafów „w sprawie gwałcenia w urzędach pocztowych tajemnicy listowej”.

W interpelacji swej pos. ks. dr. Lubelski stwierdza, iż w dniu 22 grudnia ub. roku wrzucił do skrzynki pocztowej w sejmie list zaadresowany do b. marszałka sejmku p. Macieja Rataja, w którym dziękował mu za złożone gratulacje z powodu nominacji na infułata kapituły katedralnej w Tarnowie.

Dnia następnego dostał p. Rataj list. Koperta tego listu z pieczęcią „Poczta-Warszawa-Sejm” był adresowany jak to p. Rataj stwierdził następnie, moja reka — pisze ks. dr. Lubelski. We-

wnętrz zaś koperty był — list pisany inną ręką, od nieznanego ani mnie, ani p. Ratajowi niejakiego Eugeniusza Chmielewskiego z Krzywuchy na Wołyniu.

Następnego znów dnia, to jest 24-go grudnia ub. r. zawiadomił p. Rataja adw. dr. Olpiński, zam. w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 8, iż otrzymał kopertę z pieczęcią pocztową „Dubno” (na Wołyniu) adresowaną ręką p. Eugeniusza Chmielewskiego, a wewnątrz koperty list ks. dr. Lubelskiego napisany do niego, to jest do p. Rataja.

Nie trzeba być detektywem — pisze ks. dr. Lubelski w swej interpelacji — aby na podstawie powyższych faktów stwierdzić, że tak mój list, wysłany z poczty sejmowej do p. Rataja, jak i list p. Eugeniusza Chmielewskiego, wstąpi-

ny z Dubna do adw. Olpińskiego, zanim doszły do rąk właściwych adresatów, były przez kogoś w urzędzie pocztowym w Warszawie otwierane, przy czym zawartość kopert przez przeoczenie została zamieniona.

Wypadek ten potwierdził opinie ludzi, — pisze ks. dr. Lubelski, którzy opierając się na podobnych zdarzeniach stwierdzają, że w Polsce listy pewnych osób są w urzędach pocztowych przeglądane i kontrolowane i dlatego, osoby te listy w poważnych i poufnych sprawach pisane, nie posyłały pocztą, ale umyślnym posłańcem, albo posyłały je dobrze opakowane nieraz i w kilku kopertach.

Ponieważ w Polsce tajemnica listowa poroczona jest art. 68 ustawy konstytucyjnej z 1935 roku, zabezpieczona par. 9 ordynacji pocztowej i art. 161 procedury karnej, przeto podaje na wstępie do wiadomości pana prezesa rady ministrów i p. ministra poczt i telegrafów, proszę o wyjaśnienie, czy w Polsce obowiązują de facto nadal tajemnica listowa i co zamierzała uczynić w sprawie konkretnego wypadku bezwzględnie tajemniczy list adresowany do listu mojego, pisany do p. Macieja Rataja i listu p. Eugeniusza Chmielewskiego, pisany do dr. Olpińskiego.

Podpisany ks. dr. Józef Lubelski”.

Zajścia z hitlerowcami w Wiedniu

podczas przyjazdu włoskich studentów. — Kilku policjantów rannych

Wiedeń, 13 stycznia.

(PAT) Dziś o godz. 22-ej w okolicach dworca zachodniego doszło do zamieszek narodowo-socjalistycznych, a mianowicie gromada narodowych socjalistów zebrała się na dworcu i przed dworcem celem przywitania włoskich studentów.

faszystowskich, którzy przybyli do Wiednia.

Demonstranci wznosili włośnie okrzyki: „Heil Hitler”. Doszło do starcia z policją, w czasie którego został ranny i oficer policji i 5-ciu policjantów. Policja rozproszyła demonstrantów i aresztowała 25 osób.

Zjazd Stronnictwa Pracy z udziałem b. Prez. Wojciechowskiego i gen. Hallera

Warszawa, 13 stycznia.

Stronnictwo Pracy zwołuje do Torunia na dzień 6 lutego r. b. wielki zjazd polityczny, w którym ma wziąć udział m. in. gen. Haller, b. minister Czecho-wicz, b. prezydent Wojciechowski, prezes Popiel i inni.

Ochrona lokatorów utrzymana

JAK SIĘ ODBYŁO GŁOSOWANIE W SEJMIE?

Wniosek o odrzucenie poprawek Senatu nie uzyskał kwalifikowanej większości

(Dokończenie).

ochrony lokatorów. Jak wiadomo, dla takiego skasowania poprawek senatu potrzebna jest większość 3/5 obecnych na sali posłów.

Głosowanie zwykłe przez powstanie z miejsc nie dało wyników, gdyż prezydium sejmu nie było w stanie ustalić, czy przeciwko poprawkom senatu wypowiedziała się kwalifikowana większość 3/5 posłów. Zarządzono wobec tego t. zw.

GŁOSOWANIE PRZEZ DRZWI, stosowane w obecnym sejmie po raz drugi.

Dziennikarze obserwowali szczególnie uważnie drzwi, znajdujące się pod lożą dziennikarską, przez które wchodził posłowie wypowiadający się z a poprawką senatu a więc z a utrzymaniem ustawy o ochronie lokatorów.

Pierwszy wszedł przez te drzwi pos. dr. Sommerstein, za nim gen. Żeligowski, jako trzeci wicemarszałek plk. Międzyński, za nim trzej posłowie łódzcy Waskiewicz, Wymysłowski i Wadow-

Prem. Składkowski wyzdrowiał i objął urzędowanie

Warszawa, 13 stycznia.

(PAT) Prezes rady ministrów i minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowski po przebyciu zaleźnienia powrócił do zdrowia i w dniu dzisiejszym obejmuje urzędowanie.

Zniżki kolejowe

na przejazd do Zakopanego

Warszawa, 13 stycznia.

(PAT) Od 15 do 31 stycznia obowiązować będzie 66 proc. zniżka kolejowa na przejazd do Zakopanego, która będzie udzielana na podstawie kart uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki. Karty te będzie można otrzymywać we wszystkich biurach podróży.

Posiadacz karty uczestnictwa ma poza tym prawo do bezpłatnego spędzenia 3 dni w jednym z pensjonatów zakopiańskich i do bezpłatnego przejazdu kolejką linową na Kasprowy Wierch lub autobusem do Morskiego Oka.

CASINO

Pocz. 4, 6, 8, 10

Dziś po raz ostatni!

FILM, który WSZYSCY MUSZA ZOBACZYĆ!

Towarzysze broni

(La grande illusion)

W 3-cim tygodniu rekordowego powodzenia

CENY MIEJSC ZNACZNIE ZNIŻONE!

1 09

1 50

na wszystkie seanse.

Zdarzenia i ludzie

Emancypacja kobiet w Albanii

„Czarczafy“ zniesione, jako pozostałość jarzma tureckiego

Durazzo, w styczniu.

Walka o zniesienie zwyczaju zakrywania twarzy zasłonami przez kobiety odbywa się w Albanii inaczej, aniżeli w pozostałych państwach, w których panuje ten sam zwyczaj. Wzmocnienie ducha narodowego, które idzie tutaj ręką w rękę z przekształcaniem życia towarzyskiego na wzór państw zachodnich, jest przyczyną, że młoda generacja, — inicjatorka tego ruchu, odwraca się od owych przestarzałych obyczajów, które nie są pochodzenia albańskiego, lecz zostały wprowadzone przez obcych. Zwyczaj noszenia zasłon na twarzy przez kobiety do Albanii wprowadzili Turcy. W górach, gdzie zwyczaj turecki nigdy się nie przyjęły, kobiety i dziewczęta nie zasłaniają sobie twarzy i nigdy tego nie czyniły. Historia Albanii, w której dzielne i mądre kobiety

ski. Następnie kolejno długi rząd posłów, liczonych skrupulatnie przez stojących u drzwi sekretarzy prezydium sejmu.

We wtorek posiedzenie senatu

Na porządku dziennym znajduje się m. in. projekt zniesienia sądów przysięgłych

Warszawa, 13 stycznia.

(PAT) Plenarne posiedzenie senatu odbędzie się we wtorek dnia 18 stycznia r. b. o godz. 12-ej.

Na porządku dziennym znajdują się projekty ustaw: ratyfikacyjnych, o dodatkowych kredytach, o budowie kolei Wilezów — Nasielsk i Szczakowa — Bu-

Przez drzwi lokatorskie przeszło 79 posłów, równocześnie przez drzwi po przeciwnej stronie sali t. zw. dzisiaj

drzwi „kamienicznicze“, gdzie głosowano za zniesieniem ochrony lokatorów przeszło 77 posłów.

Wicemarszałek Podoski ogłosił, że w głosowaniu brało udział 156 posłów, i kwalifikowanej większości 3/5 koniecznej dla odrzucenia zmian wprowadzonych przez senat nie osiągnięto.

W tymże dniu o godz. 9 min. 30 rano odbędzie się posiedzenie senackiego klubu prac parlamentarnych.

drzwi „kamienicznicze“, gdzie głosowano za zniesieniem ochrony lokatorów przeszło 77 posłów.

Wicemarszałek Podoski ogłosił, że w głosowaniu brało udział 156 posłów, i kwalifikowanej większości 3/5 koniecznej dla odrzucenia zmian wprowadzonych przez senat nie osiągnięto.

POPRAWKI SENATU STAŁY SIĘ WOBEC TEGO PRAWOMOCNE I USTAWA O OCHRONIE LOKATORÓW JEST BEZTERMINOWO UTRZYMANA.

Po tej enuncjacji wicemarszałka Podoskiego rozległy się na sali długotrwałe oklaski. Na tym posiedzeniu zamknięto.

Rokowania w sprawie połączenia Irlandii i Ulsteru

W poniedziałek rozpocznie się w Londynie konferencja irlandzko-angielska

Londyn, 13 stycznia.

(PAT) Rokowania z Irlandią, które rozpoczną się w Londynie w poniedziałek, są głównym przedmiotem zainteresowania kół londyńskich. Spotkanie poniedziałkowe będzie pierwszą formalną konferencją, odbywaną pomiędzy członkami obu rządów od wielu lat.

Odbycie obecnych rokowań przygotowywane było przez ministra domi-

niów Mac Donalda od dłuższego czasu.

Według oświadczenia de Valery, złożonego wczoraj wieczorem w sejmie irlandzkim w Dublinie, tematem rokowań będą: 1) Kwestia podziału Irlandii. 2) Kwestia obrony. 3) Kwestia finansów.

Najciekawszą jest oczywiście zapowiedź, że rozmowy londyńskie dotyczyć będą obecnego stanu podziału Irlandii na t. zw. wolne państwo irlandz-

kie, które w nowej konstytucji przyjęło nazwę Eire, czyli Irlandia, i na północną Irlandię, zwaną popularnie Ulsterem, wchodzącą w skład W. Brytanii.

De Valera stale wysuwa jako swój cel ostateczny zjednoczenie obu tych terytoriów w jedno państwo irlandzkie. Ulsterczycy natomiast w dużym stopniu reprezentujący odmienne od katolickich Irlandczyków wyznanie protestanckie i pomieszani ze Szkotami wytrwale opierają się fuzji z Irlandią.

Świadczy o tym deklaracja, ogłoszona dzisiaj w Belfaście przez premiera północnej Irlandii lorda Craigavona, który oznajmił, że wobec zamiaru de Valery wysunięcia kwestii podziału, rząd Ulsteru postanowił zwrócić się do ludności o wypowiedzenie się na ten temat i dlatego obecny parlament północnej Irlandii zostaje 20 stycznia rozwiązany i nowe wybory wyznaczone są na 9 lutego.

De Valera opracował pewne propozycje, jakie zamierza w Londynie przedłożyć. Niektóre przypuszczenia idą w kierunku ustroju federalnego na podstawie kantonalnego podziału całej Irlandii. Nie ulega wątpliwości, że rząd brytyjski jest w dużym stopniu zainteresowany w doświadczeniu do porozumienia z de Valera. Trudno jednak przypuścić aby zgodził się na jakąkolwiek formułę w sprawie zniesienia podziału Irlandii, która nie odpowiadała życzeniom Ulsteru.

Praga, 13 stycznia.

(PAT) W miejscowości Kladno w jednym z domów robotniczych wybuchł pożar, skutkiem którego spaliło się żywcem troje dzieci.

Wymiana not między Warszawą a Moskwą

w sprawie incydentów na linii kolejowej Zdobunów — Szepietówka

Warszawa, 13 stycznia.

(PAT) W związku ze znanymi incydentami kolejowymi na linii kolejowej Zdobunów — Szepietówka i notą ambasady sowieckiej z dnia 3 grudnia ub. r., rząd polski, jak wiadomo, polecił ambasadzie R. P. w Moskwie udzielenie odpowiedzi komisariatowi ludowemu spr. zagranicznych.

Na notę polską wrczoną przez ambasadę R. P. w Moskwie w dniu 24 grudnia ub. r., rząd sowiecki odpowiedział notą nową, złożoną w naszej am-

basadzie w Moskwie, w której domaga się ponownie zabezpieczenia przez stronę polską normalnej komunikacji kolejowej na wspomnianym odcinku.

Ambasada polska w Moskwie otrzymała polecenie złożenia odpowiedzi pisemnej, kładącej nacisk na konieczność unormowania stosunków kolejowo-granicznych ze strony sowieckiej w kierunku skrupulatnego wykonywania obowiązujących umów, co jest jedyną drogą prowadzącą do utrzymania normalnego współżycia sąsiedzkiego.

Polski przemysł filmowy

żąda wysokiego opodatkowania filmów zagranicznych

Warszawa, 13 stycznia.

Ze strony polskiego przemysłu filmowego wpłynął do ministerstwa spraw wewnętrznych sensacyjny projekt niezwykle wysokiego oprocentowania filmów zagranicznych na rzecz specjalnego funduszu, z którego byłyby finansowane filmy polskie.

Projekt ten przewiduje wprowadzenie opłaty w wysokości 1 zł. od każdego metra filmów sprowadzanych z zagranicy. Rzecz zrozumiała, że wprowadzenie tak wysokiej opłaty zatrzymałoby kompletnie przywóz do Polski obrazów zagranicznych.

Gdy młody król albański w sierpniu roku 1936 we wspaniałym przemówieniu skierowanym do organizacji młodzieży rozwinął daleko sięgający plan cywilizacji swego państwa, wszyscy zrozumieli, iż rozpoczyna się nowa era w dziejach Albanii.

W tym przemówieniu król wypowiedział się między innymi przeciwko noszeniu zasłony przez kobiety oraz przeciwko ich odosobnieniu się od życia publicznego, co uważa za szkodliwy zwyczaj, wprowadzony w odległej przeszłości przez obcych. Równocześnie król oświadczył, iż nauka żeńskiej młodzieży odtąd powinna odbywać się w ten sam sposób, co młodzieży męskiej.

Organizacje młodzieży przyjęły nowe te hasła z entuzjazmem i rozpoczęły walkę z obyczajem zasłony. Pod wpływem nowych prądów rychło odbyła się uroczystość w Elbasan, na której wiele kobiet i dziewcząt po raz pierwszy w życiu pokazało się publicznie bez zasłony na twarzach. Wprowadzony w październiku roku 1936 w życie rząd „młodych“ wydał różne rozporządzenia, które wy-

warły silny wpływ na stanowisko kobiety w życiu społecznym. Prezydent ministrów Mehdi Frasherri ułatwił kobiecie dostęp do posad państwowych, zaś minister spraw wewnętrznych Ethiem Toto zniósł w ostatnich czasach kilka zwyczajów z okresu inwazji tureckiej, które nie odpowiadają zupełnie albańskiemu pojęciu o stanowisku kobiet.

Ruch ten popiera bardzo siostra królewska, księżniczka Senudze Zogu, która niedawno wysłała zamąż za żyjącego w Paryżu tureckiego księcia Abida. Jako przewodnicząca związku „Kobieta Albańska“, księżniczka Senudze Zogu skierowała do prezydenta ministrów pismo, wstawiając się za rozpoczęciem działalności, której celem będzie „uwolnić kobietę albańską od szkodliwych obyczajów wprowadzonych przez obce narody, uświadomić ją co do jej obowiązków względem ojczyzny i społeczeństwa i tym samym przygotować do nowego, szczęśliwszego i lepszego życia“.

Brauer.

Z dziejów Łodzi

Dnia 14-go stycznia 1867 roku ukazało się zarządzenie władz carskich, na podstawie którego Łódź przydzielona została terytorialnie do gubernii piotrkowskiej. Tym samym skończyła się zależność miasta naszego od powiatu łęczyckiego, jedynie w sprawach policyjnych i sądowych oraz prasowych podlegała Łódź jeszcze władzom powiatowym, magistrat zyskał niemal pełną niezależność, rządzony przez Pohlensa, oficera carskiego. We wszelkich innych sprawach administracji państwowej podlegała Łódź od tego czasu gubernii w Piotrkowie.

Styczeń 14 Piątek	Dzisiaj Hilarego	
	Jutro Pawła I. Pust.	
	Wschód słońca	7.39
	Zachód słońca	15.51
	Wschód księżyca	14.29
	Zachód księżyca	6.07
	Długość dnia	10.56
	Przybyło dnia	00.30

Zjazd starostów obraduje w urzędzie wojewódzkim

Wczoraj o godzinie 10-ej w urzędzie wojewódzkim łódzkim rozpoczął się 2-dniowy zjazd wszystkich starostów województwa łódzkiego pod przewodnictwem p. wojewody Al. Hauke-Nowaka i przy udziale dowódcy O.K. gen. Wł. Langnera, delegata centrali ministerstwa spraw wewnętrznych naczelnika Skafskiego, dyrektora wojewódzkiego biura Funduszu Pracy mgr. K. Jagiełły, zastępcy komendanta wojewódzkiego policji państwowej insp. Złotowskiego oraz naczelników wydziałów i inspektora sta rostw Urzędu Wojewódzkiego.

W godzinach wieczornych, po zakończonym pierwszym dniu obrad wszyscy pp. starostowie udali się do Miejskiego Muzeum Etnograficznego, celem zaznajomienia się z jego pracami oraz zadaniami.

W dniu 14 b.m. po wyczerpaniu porządku dziennego zjazd zakończy się w godzinach popołudniowych.

Tyfus plamisty izolowanie podejrzanych chorych

Jak już donosiliśmy, w związku z ujawnieniem wypadku tyfusu plamistego w domu przy ul. Wolborskiej 3, władze zdrowotne zarządziły szczegółowe dochodzenie, celem stwierdzenia, czy jest to pojedynczy wypadek, czy też zaraza zawleczona została do Łodzi w większym zakresie.

Wczoraj odwiedziono do specjalnego baraku w Radogoszczu 4 osoby z domu przy ul. Wolborskiej 30 oraz 9 osób z różnych domów ul. Marynarskiej, podejrzanych o dur plamisty. Ponieważ choroba ta ujawnia się dopiero po kilku dniach, dziś lub jutro będzie już dokładnie wiadomo, czy osoby, przebywające w baraku są chore na tyfus plamisty, czy też na inną chorobę o podobnych objawach.

Na wszelki wypadek zarządzone wczoraj odkażenie wszystkich domów, z których pochodzą podejrzani o chorobę. (i).

Dwa pożary

W godzinach wieczornych straż ogniowa wzywana była wczoraj do dwóch pożarów.

W tkalni Joela Rozena przy ulicy Południowej 80, wskutek wadliwości w przewodzie kominowym, zajęło się krosno.

Po niespełna półgodzinnej pracy jeden pluton straży ogień ugasił.

Drugi pożar wybuchł na poddaszu domu mieszkalnego przy ulicy Pogonowskiego 39, gdzie zapaliła się belka położona obok źle izolowanego kominu. Ten pożar został ugaszony po blisko godzinnej pracy straży. (i).

Delegat Międzynar. Biura Pracy w Łodzi

P. Toth zwiedzać będzie fabryki oraz zapozna się z działalnością Inspektoratu Pracy

Dziś przybywa do Łodzi, zgodnie z naszą zapowiedzią, przedstawiciel Międzynarodowego Biura Pracy w Genewie (instytucji, istniejącej przy Lidze Narodów), p. Toth. Jest on z pochodzenia Węgrem, nie zna języka polskiego i z tych względów towarzyszy mu, przydzielony specjalnie przez Ministerstwo Opieki Społecznej w charakterze

tłumacza, radca ministerialny Horszowski.

Celem przyjazdu p. Totha do Łodzi jest zapoznanie się z działalnością inspekcji pracy oraz całokształtem ustawodawstwa społecznego. Należy podkreślić bowiem, że Europa zachodnia ma zna tego typu rozjemstwa, ani sądownictwa pracy, jakie istnieją w Polsce. To

skłoniło międzynarodowe biuro pracy do wydelegowania p. Totha, który złoży następnie w Genewie sprawozdanie ze swych obserwacji.

Program pobytu p. Totha w Łodzi przewiduje zwiedzenie fabryki Monopolu Tytoniowego przy ul. Kopernika oraz fabryki nici w Widzewie t. zw. „Niciarni widzewskiej”. W godzinach od 1 do 3 po poł. p. Toth obecny będzie w inspekcji pracy w Łodzi, gdzie zapozna się z jej działalnością oraz przysłuchiwać się będzie kilku rozprawom, jakie wyznaczył referat karny na dzień dzisiejszy. W godzinach popołudniowych zaś zwiedzi zakłady przemysłowe Scheiblera i Grohmana oraz fabrykę Plihała.

W czasie jego pobytu w Łodzi towarzyszyć mu będzie i udzielać odpowiednich informacji obwodowy inspektor pracy inż. Szumski.

W sobotę wczesnym rankiem p. Toth opuści Łódź, udając się do Częstochowy i Katowic. (i)

Rozbudowa sieci tramwajowej

objąć ma zwłaszcza peryferie miasta

Donosiliśmy już o powołaniu specjalnej komisji miejskiej, która opracować ma plan rozbudowy sieci tramwajowej w Łodzi. Komisja odbyła już swe pierwsze posiedzenie, na którym omówiono szereg spraw wstępnych.

Jak nas informują, prace komisji mają iść w kierunku wytyczenia nowych linii tramwajowych na krańcach miasta, a więc przede wszystkim przy osiedlu im.

Montwiła-Mireckiego za torem kolejowym, na ul. Napiórkowskiego, na ul. Narutowicza za Zagajnikową i t.d.

W jakim porządku realizowany będzie projekt — narazie trudno ustalić, ponieważ w tej sprawie Zarząd Miejski porozumiewać się będzie z zarządem KEŁ. Prace komisji potrwać dwa tygodnie. (i).

Budowa domów o małych mieszkaniach

będzie specjalnie popierana. — Podział kredytów budowlanych. — Inicjatywa Zarządu Miejskiego

W dniu wczorajszym bawił w Warszawie naczelnik wydziału technicznego, inż. Rybołowicz, który przeprowadził pertraktację z towarzystwem cseidli robotniczych (TOR), ZUS i Bankiem Gospodarstwa Krajowego, referując sytuację mieszkaniową w Łodzi oraz plan Zarządu Miejskiego podjęcia budowy domów o małych mieszkaniach.

Jak wynikało z wstępnych rozmów, miasto mogłoby liczyć na kredyt w wysokości 1 miliona złotych.

W najbliższym czasie odbędzie się w magistracie specjalna konferencja w tej sprawie, na której Zarząd Miejski poweźmie decyzję, czy przystąpi sam do budowy czy też powierzy budowę spółdzielniom mieszkaniowym oraz osobom prywatnym, które wyrażą zgodę na bu-

dowę domów o małych — 1 i 2-izbo- wych mieszkaniach.

Budowa tych domów zapoczątkuje powstanie dwóch nowych osiedli na dwóch przeciwległych krańcach miasta.

Jak się dowiadujemy, ustalona już została metoda podziału kredytów na budownictwo mieszkaniowe w roku bieżącym. Wytyczne obowiązywać będą komitet rozbudowy miasta, gdy przystąpi on w najbliższym czasie do przeglądania podań o udzielenie pożyczek na budowę domów.

W roku bieżącym budownictwo luksusowe wogóle nie będzie korzystało z kredytów. Pierwszeństwo przy rozdziale kredytów będą miały osoby, które zamierzają budować domy o małych mieszkaniach 1, 2 i 3-izbowych. Nadto

przy udzielaniu kredytów na budownictwo, BGK będzie kontrolował wysokość komornego w tych domach, aby nie przekraczało ono możliwości płatniczych najszerzych rzesz ludności.

Część kredytów przeznaczona będzie na budownictwo blokowe, część na budownictwo drobne, część zaś na renowaty starych domów i na połączenia kanalizacyjno-wodociągowe w starych domach.

Zarząd Miejski ustalił już program własnego budownictwa na rok 1938. W pierwszym rzędzie przewidziana jest budowa 3-piętrowego gmachu na biura Zarządu Miejskiego przy ul. Lindleya. Następnie wykończona będzie szkoła przy ul. Mackiewiczza oraz rozpocznie się budowa nowego gmachu szkolnego przy ul. Sadowej na Bałutach. Wreszcie wykończona będzie wielka hala sportowa w Parku Poniatowskiego. (s)

Kocie łby będą usunięte

Sródmieście otrzyma nowe bruki z kostki granitowej i asfaltu

Jak się dowiadujemy, wydział techniczny Zarządu Miejskiego opracował już szczegółowy plan robót brukarskich w Łodzi w nowym sezonie. Przebrukowany będzie szereg ulic w śródmieściu, a co najważniejsze, usunięte z nich będą t. zw. kocie łby. Zabruki ulic przewidują wyłącznie użycie materiału szlachetnego — kostki granitowej oraz asfaltu.

Na szczególną uwagę zasługuje sprawa zabrukowania Al. Kościuszki, na odcinku od Andrzeja do Zamenhofs. Ulica ta zostaje poszerzona. Wszystkie nowe domy po stronie parzystej cofnięte już są w głąb, a ponieważ po za domami nowymi znajdują się tam tylko place niezabudowane, zarząd miejski postanowił już w roku bieżącym poszerzyć ulicę, wywłaszczając z części

gruntów ich posiadaczy. Właściciele placów niezabudowanych będą musieli coinać płoty o kilka metrów wtecz, zaś właściciele nowych domów — skasować kwietniki, które urządzili przed domami.

Równocześnie podjęte zostaną prace nad ułożeniem nowych bruków na ulicach Sienkiewicza, Głównej, Bandurkiego, Nawrot, Andrzeja i Legionów. Ulice te otrzymają kostkę granitową.

I wreszcie program przewiduje zabrukowanie ulic Piotrkowskiej, od Głównej do pl. Reymonta i ul. Pabianickiej kostką bazaltową.

W wyniku starań zarządu miejskiego, skarb państwa przydzielił już dla Łodzi materiały drogowe i w najbliższych tygodniach rozpocznie się transport materiałów tych do Łodzi. (i).

Uruchomienie wielkiej linii

przesyłającej prąd o wysokim napięciu

Warszawa, 13 stycznia.

W tych dniach uruchomiono linię o napięciu 150.000 wolt z Mościc do Starachowic.

Jest to pierwsza linia w Polsce, która na odległość 120 klm. przesyła prąd o tak wysokim napięciu.

Nowootwarta linia stanowić będzie

środkowy odcinek wielkiej linii przesyłkowej bardzo wysokiego napięcia z Roznowa do Warszawy. W budowie znajduje się już drugi odcinek tej linii Starachowice — Warszawa, a w roku bieżącym jeszcze rozpoczęta będzie budowa trzeciego odcinka — z Mościc do Roznowa.

Bezrobocie w Polsce

Zarejestrowano 463 tys. bezrobotnych

Liczba bezrobotnych na terenie całego kraju wzrasta w dalszym ciągu. Ze wzrostem tym liczyć się należy i w następnych miesiącach zimowych, dopiero początek wiosny przyniesie wraz z rozpoczęciem robót publicznych, zmniejszenie się ilości bezrobotnych.

Według ostatnich danych, na dzień 1 stycznia r. b. zarejestrowano w Polsce ogółem 463.007 bezrobotnych, podczas gdy jeszcze przed dwoma tygodniami, a więc w dniu 15 grudnia ub. r. liczba bezrobotnych wynosiła 393.700 osób, zaś w dniu 1 grudnia tegoż roku zanotowano 330.382 osób pozbawionych pracy. W ciągu grudnia zatem liczba bezrobotnych zwiększyła się o 132.625 osób.

Mimo tak znacznego wzrostu bezrobocia, w porównaniu z rekiem ubiegłym ilość bezrobotnych jest obecnie mniejsza. Na dzień 1 stycznia 1937 r. zanotowano bowiem 466.004 bezrobotnych, a zatem o 2.997 osób więcej niż na dzień 1 stycznia r. b.

Rezerwa aptek

Nocy dzisiejszej dyżurula następujące apteki: J. Kahane (Limanowskiego 80), S. Irawkowska (Brzezińska 56), J. Koprowski (Nowomiejska 15), M. Rozenblum (Śródmiejska 21), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), L. Czyński (Rokicińska 53), T. Sinięcka (Rzgowska 59), H. Pastorowa (Łagiewnicka 96), E. Zakrzewski i S-ka (Katna 54). (d)

Są i facy w Wilnie...

Protest przeciw naśladowaniu hitleryzmu

Jak wiadomo, na walnym zebraniu dziennikarzy wileńskich uchwalono (zresztą nie formalnie i nie prawomocnie) tak zw. „paragraf aryjski”. Na 25 osób obecnych na zebraniu, za tym wnioskiem głosowało 13, reszta bądź głosowała przeciw, bądź też wstrzymała się od głosowania. Obecnie wielu z nieobecnych na zebraniu protestuje przeciw uchwale. Przytaczamy poniżej charakterystyczny list otwarty, ogłoszony w prasie wileńskiej:

„Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie proszę o zamieszczenie w swym poczytnym piśmie, co następuje: Parę tygodni temu zgłosiłam wystąpienie z Syndykatu wil., trzymając się statutu, który wyraźnie głosi, że członkiem może być osoba, której główne zadanie i środki utrzymania leżą w dziennikarstwie.

Po niedzielnym posiedzeniu Syndykatu tem wyraźniej pragnę, by zostało ujawnione, że z Syndykatu występuje, wobec atmosfery, jaka tam zapanowała i ze względów zasadniczych.

Łączę uprzejme wyrazy poważania
Helena Romer-Ochenkowska“.

Drugi etap wyborów

do T-wa Kredytowego m. Łodzi

W niedzielę, o godz. 4 po poł., odbył się drugi etap wyborów pełnomocników i ich zastępców do Towarzystwa Kredytowego w Łodzi. Ogółem w drugim okręgu wyborczym właściciele nieruchomości wybiorą 30 pełnomocników i 10 zastępców.

Listy kandydatów jeszcze nie zostały ustalone. Nastąpi to dopiero w sobotę.

W drugim okręgu wyborczym prawa wyborcze posiada tylko 200 właścicieli nieruchomości t. j. ci, którzy opłacili raty pożyczek w towarzystwie. (i)

Goga nie jest wcale Rumunem

Urodził się i wychowywał na Węgrzech i po węgiersku też pisał poezję. — Do Rumunii przybył w r. 1915. — P. Codreanu również nie jest Rumunem

Prasa francuska żywo interesuje się sprawami rumuńskimi. Premier Goga w kilku wywiadach zabierał już głos na łamach dzienników paryskich: większość z tych wywiadów była próbą usprawiedliwienia się kierownika obecnej polityki rumuńskiej w oczach Zachodu... Ale nawet pisma skrajnie prawicowe nie potrafiły się zdobyć na choćby cieni sympatii dla idei premiera rumuńskiego.

W paryskiej „Marianne” znajdujemy poniższe niezwykle interesujące szczegóły, dotyczące samego premiera Gogi. Najbardziej soczystym szczegółem z życiorysu tego głośnika hasła „Rumunia dla Rumunów” jest fakt, że Goga nie jest właściwie Rumunem, lecz Węgrem i że optował na rzecz Rumunii dopiero podczas wojny.

Oto co pisze o premierze rumuńskim tygodnik paryski:

„Nowy szef rządu rumuńskiego — p. Goga — gdy tylko wystąpił na scenę europejską, zwrócił na siebie powszechną uwagę oznajmieniem, że rozpoczyna politykę skrajnie nacjonalistyczną i rasistowską.

Nie jest jednak bez znaczenia fakt, że premier Goga, wykrzykujący bez przerwy „Precz z Żydami” — był jako młody człowiek pupilem zamożnych rodzin żydowskich i że ten wódz nacjonalizmu rumuńskiego jest z urodzenia i pochodzenia Węgrem, urodzonym w Transylwanii, najstarszej z prowincji węgierskich. (Dlatego premier rumuński tak szczerze nienawidzi Węgrów i zapowiada również wobec nich kurs bardzo ostry).

Oktawian Goga w roku 1900 opuścił swą rodziną Transylwanię i zamieszkał się w Budapeszcie, w stolicy Węgier. Zajmuje się studiami filozoficznymi, współpracuje w dzienniku węgierskim „Wschód” i umieszcza swe poematy, pisane w języku węgierskim, w czasopiśmie literackich, wydawanych sumptem zamożnych Żydów węgierskich, zdawien dawna mających tradycję mecenasów literatury węgierskiej. Dzisiejszy premier należy do młodzieży lewicowej, walczącej przeciwko dominacji Habsburgów przede wszystkim nad Węgrami.

Goga próbuje wypłynąć na falach poezji węgierskiej. Obraca się w kręgu najbliższych przyjaciół poety Andrzeja Ady — największego podówczas poety węgierskiego i patrioty. Ale nawet przyjaźń z tym znakomitym poetą na wiele mu się nie zdaje. Młodemu poecie węgierskiemu brak było talentu. Oktawian Goga czuł, że marnuje swą młodość i że sukcesu się nie doczeka.

Po kilku latach, w ciągu których obecny premier rumuński należał do prawdziwej cyganerii Budapesztu i żył o chłodzie i głodzie — przychodzi choroba. Lekarze, z którymi dawniej studiował, przyjmują go do sanatoriów bezpłatnie...

Nadszedł rok 1914 — wojna. Oktawian Goga, który w swoim kraju nie znalazł nic prócz goryczy i rozczarowań — postanawia wyemigrować. Ten przyszły nacjonalista rumuński odwraca się od Węgrów, opuszcza swą ojczyznę i optuje na rzecz Rumunii, gdzie panuje nastrój niezdecydowany co do udziału w wojnie po stronie aliantów.

Goga bierze udział w kampanii na rzecz przystąpienia Rumunii do wojny. Kuszą go laury d'Annunzia, poety — opiewającego wojnę. Udaje mu się: jego apele pokrywają się akurat z decyzją najwyższych czynników państwowych.

Z poety staje się teraz p. Goga politykiem. Zostaje posłem, a w roku 1926 obejmuje tekę ministra spraw wewnętrznych w gabinecie Avaresco.

Po dwudziestu trzech latach od ciwili, gdy jako ubogi emigrant przybył do tego obcego sobie kraju, zostaje szefem jego rządu i głosi ciemne hasła skrajnie nacjonalistycznych.

Wódz „Żelaznej Gwardii”

W „Paris-soir”, wielkim dzienniku bulwarowym, pod tytułem „Wracam z Rumunii...” zamieszczają bracia Tharaud szereg reportaży z tego nowego kraju z pod znaku swastyki.

Ostatni artykuł poświęcony jest szefowi „Żelaznej Gwardii” — Korneliuszowi Codreanu.

Ten krańcowy nacjonalista rumuński dla którego Goga nie jest dość ostry i prawicowy — również nie ma w sobie ani kropki krwi rumuńskiej. Już z powierzchowności nie czyni Codreanu wrażenia Rumuna. Jest jasnym blondynem, ma niebieskie oczy, wygląda jak typowy Nordyk. Nie ma w tym nic dziwnego, bowiem Codreanu jest synem Polki i Niemca!...

Ten człowiek ma całkiem specyficzne obejście. Podczas, gdy ten skrajny Rumun pochodzenia słowiańsko-germańskiego rozmawiał z dziennikarzami francuskimi — w sąsiednim pokoju hałasowali chłopcy, członkowie jakiejś tam organizacji młodzieżowej. Codreanu nagle wstał od stołu, otworzył drzwi i, jak dostownie przytaczają bracia Tharaud, powiedział bardzo spokojnie: „Jeśli się zaraz nie uspokoić — wyrzucę was wszystkich kopnięciem w d...”. Po tym apelu szefa zrobiło się w drugim pokoju cicho, jak makiem posiał.

Dzielnik ten człowiek ma na sumieniu pięciu ludzi: zabił w Jassach szefa policji, przybyłego umyślnie, by zaprowadzić porządek wśród studentów, którzy urządzali burdy antysemitki, zastrzelił towarzyszących mu dwóch policjantów, z jego wyroku został zabity na dworcu bukareszteńskim premier Duka, a w pewnym szpitalu, dokąd się skrył przed siepaczami Codreanu, został zabity przez dziesięciu zuchów „Żelaznej Gwardii” były jej członek i zmasakrowany na własnym łóżku szpitalnym.

OSOBISTE.

Wiceprezydent m. Łodzi Kazimierz Kozłowski wyjechał wczoraj na urlop wypoczynkowy do dnia 24 b. m. Zastępować go będzie wiceprez. Paczek.

FRANCUSKI JĘZYK

najnowsza skrócona metoda nauczania, gramatyka, literatura, konwersacja

AKCENT PARYSKI

tel. 233-11.

Dr. LUDWIK ROSENBERG

ordynuje w zimie

w Krynicy

Willa „Biały Orzeł”

Chcieli wyemigrować do Francji

Grupa ludzi padła ofiarą „przedsiębiorcy” emigracji nego. — Siedzieli w więzieniach czeskich i szwajcarskich i zostali odstawieni do Polski

W niezwyklej sprawie odpowiadał wczoraj przed sądem grodzkim Fiszel Karo, zamieszkały przy ul. Kilińskiego Nr. 40.

W dniu 6 grudnia r. ub. posterunkowy doprowadził do komisariatu dwóch uczestników bójki, toczącej się przy ul. Kilińskiego, koło domu Nr. 40. Ujętymi byli Karo i Izrael Janowski. Janowski zeznał w policji, że napadł na Karo i właśnie pragnął go doprowadzić do komisariatu za to, że został przez niego wraz z innymi oszukany i narażony na niezwykle ciężkie przejścia na tle prób emigracji do Paryża.

Karo dowiedział się, że Janowski jest bez pracy i że chciałby wyjechać do Francji. Obiecał mu, że wyrobi dlań paszport i że za cenę 300 złotych umożliwi mu wyjazd. Początkowo podawał Janowski, że paszport miał być fałszywy, na rozprawie wczorajszej twierdził, że chodziło o paszport autentyczny.

Znaleźli się jeszcze trzej, ujawnieni i powołani na rozprawę w charakterze świadków, ludzie, którzy wyrazili również gotowość opłaty po 300 złotych za taki sam paszport.

Karo pobrał od wszystkich zadatki, z końcem bieżącego roku pojechał z nimi do miejscowości Jastrzębie Zdrój, tuż nad granicą czeską, i tam, wręczając im przepustki graniczne, rzekomo również fałszywe, wywiózł ich do Morawskiej Ostrawy. Tutaj mieli wszyscy dostać już paszporty na podróż do Francji. Nie wszyscy z emigrantów ufali Karo i nie wszyscy wpłacili mu zgóry resztę należności. Otrzymałszy jednak w sumie dość okragłą kwotę — Karo — jak głosi akt oskarżenia — pozostawił tych ludzi swemu losowi i zbiegł.

Dwaj zdolali dotrzeć aż do Szwajcarii, inni zostali aresztowani w Czechach, odsiedzieli tam kary aresztu, potem odstawiono ich do granicy polskiej i nasze władze również skazały niefortunnymi emigrantów na areszt. Ci ze Szwajcarii zostali w rezultacie również ujęci i do szeregu aresztów, które zwle-

dził, dodać musieli w porównaniu z poprzednimi, jeszcze więzienia szwajcarskie.

Pojem, już gdy wszyscy znaleźli się w Łodzi — daremnie szukali Kara, sprawcę swych nieszczęść. Gdy go Janowski spotkał wreszcie na ulicy — rzucił się nań w wściekłym gniewie i właśnie zabiegł o zatrzymanie oszust.

Poszkodowani — jak wspominaliśmy — zeznawali wczoraj wszyscy, że pasz-

porty miały być prawdziwe. Wyszło poza tym na jaw, że i Karo siedział w aresztach, tyle tylko, że nie wraz ze swymi klientami.

Obrońca adw. M. Rubin wywodził, że nie ma oszustwa, skoro Karo miał dostarczyć legalnych paszportów i skoro sam również cierpiał za niepowodzenie wyprawy.

Sąd zapowiedział ogłoszenie wyroku w dniu dzisiejszym. (1)

Człowiek, który nie ma nic do stracenia

Robert Wyndham — lotnik, skoczek spadochronowy, brał udział w wojnach w Abisynii, Chinach i Hiszpanii

Fenomenem swego rodzaju jest mieszkaniec Hollywood Robert Wyndham. Człowiek ten, liczący dziś 40 lat brał udział we wszystkich wojnach, jakie rozegrały się w ostatnim czasie. Był w Chinach, Abisynii, Paragwaju, a ostatnio w Hiszpanii. W czasie wielkiej wojny był pilotem w armii angielskiej. W 1924 roku walczył jako pilot w armii generała Czang Tso Lina. Między jedną wojną a drugą oddawał się swemu ulubionemu zajęciu, skakaniu ze spadochronem. Bilans tej jego działalności zamyka się pokaźną cyfrą ponad 1000 skoków, z wysokości nie niżej 1000 mtr. Robert Wyndham nazywa siebie „człowiekiem, który nie ma nic do stracenia”. W Hollywood zapisał się do klubu lotników, nazwanego „eskadra samobój-

ców”. Członkowie tego klubu muszą każdej chwili być gotowi do wykonania kar kołomych sztuczek dla sensacyjnych filmów. Wojna i niebezpieczny zawód akrobata lotniczego i skoczka przyniosły Wyndhamowi liczne rany i ośłabienia. Człowiek ten doznał uszkodzenia czaszki raz, uszkodzenia kręgosłupa 9 razy, po ostatnim wypadku przeleżał 2 tygodnie bez przytomności, złamanie prawej ręki dwa razy, złamanie prawego nadgarstka raz, kilkakrotne złamanie obu nóg, i raz złamanie nogi w kostce, złamanie czterech żeber w prawym i wszystkich w lewym boku. W wojnie chińskiej w 1924 roku stracił lewą rękę. Jednoręki kaleka nie zważał się pójść na wojnę w Abisynii i Hiszpanii.

KINO

PALACE

Pocz. 4 pp.

NAJWIĘKSZY SUKCES SEZONU!

PAULA WESSELY

w swojej najnowszej i najwspanialszej kreacji prod. wiedeńskiej 1938 r.

„JEJ NAJWIĘKSZY BŁĄD”

Na froncie robotniczym w Łodzi

Nowe warunki pracy w przemyśle włókienniczym. — Zataragi i strajki w fabrykach

Onegdaj wieczorem odbyło się kolejne posiedzenie komisji fachowej dla ustalenia warunków pracy w przemyśle włókienniczym. Na posiedzeniu tym w dalszym ciągu zajęto się normami obsługi maszyn w przemyśle wełnianym i bawełnianym. Ponieważ według obliczeń komisji prace jej muszą potrwać jeszcze conajmniej 2—3 miesiące, postanowiono, że w środę przyszłego tygodnia uda się do Warszawy, do ministerstwa opieki społecznej delegacja, składająca się z przedstawicieli przemysłu i związków zawodowych, która poczyni starania o sprologowanie działalności komisji.

Uchwały komisji łącznie z orzeczeniem nadzwyczajnej komisji rozjemczej stanowią będą nowy układ zbiorowy.

W związku z wypowiedzeniem umowy zbiorowej w przemyśle kotonowym i podjętą już akcją o zawarcie nowego układu, na niedzielę, 16 b.m. zwołane zostało przez komisję międzyzwiązkową zgromadzenie robotników przemysłu kotonowego w sali Resursy, przy ul. Kilińskiego 123.

Na posiedzeniu tym dokonany będzie wybór upewnomocnionej delegacji, która prowadzić będzie pertraktacje z przemysłowcami i podpisać przyszły układ zbiorowy.

Wczoraj wyniki strajku okupacyjny w zakładach przemysłowych Krusche i Endera w Pabianicach. Powodem strajku było wydalenie 2 robotników z oddziału drukarni tkanin. Powiadomiony o zataragu insp. Szumski wszczął interwencję.

Donosiliśmy już o strajku w dziale przedalni zakładów przemysłowych Eltingona, który wybuchł wskutek zwolnienia z pracy jednego robotnika. W wyniku akcji mediacyjnej inspektora pracy zatarag został zażegnany i strajk przerwany.

Niezależnie od akcji pończoszników łódzkich — wypowiedzieli umowę zbiorową również pończosznicy aleksandrowscy. Ponieważ w Aleksandrowie istnieje duży przemysł pończosniczy, stanowi on odrębny okręg.

W dniu 19 b.m. w inspekcji pracy XV obwodu odbędzie się pierwsza konferencja dla omówienia warunków nowego układu zbiorowego.

Donosiliśmy już o decyzji rozszerzenia agendy inspekcji pracy w Łodzi — z

TEATR POLSKI
Śródmiejska 15.

„Gałązka rozmarynu“ w dalszym ciągu stanowi ewenement artystyczny Łodzi, grana będzie dziś, w piątek i codziennie o godz. 8.30 wiecz. Jutro o godz. 4-ej po pol. „Gałązka rozmarynu“ w abonamencie szkolnym.

TEATR KAMERALNY
Cegielniana 27.

Dziś o godz. 4-ej po pol. „Świerszcz za kominem“ w abonamencie szkolnym. Wieczorem z powodu generalnej próby przedstawienie zawieszono.

Jutro, w sobotę, o godz. 8.30 wiecz. wielkie wydarzenie: premiera głębokiej i ogromnie ciekawej sztuki Tadeusza Rittnera „Głupi Jakub“, którą uświetni Kazimierz Junosza-Stepowski, kreując w niej popisową rolę Szambelana. W innych rolach ujrzymy: Dąbrowską Orzecką, Pofomską, Reńską, Zeromską, Nowaka, Pietraszkiewiczę, Sipińskiego, Szymańskiego i Zonera i reżysera Wł. Krasnowieckiego. Dekoracje K. Mackiewicza.

„Głupi Jakub“ powtórzony będzie w niedzielę o godz. 4-ej po pol. i 8.30 wiecz.

TEATR POPULARNY
Ogrodowa 18.

Dziś w piątek, z powodu generalnej próby przedstawienie zawieszono.

Jutro, w sobotę, o godz. 8.15 wiecz. premiera przewybornej komedii Fodora „Kołysanka“, w reżyserii K. Pałowskiego. Grają: Skubniewska, Sykulska, Wilimska, Hańcza, Korwin, Niwiński, Nowosielski i inni.

TEATR W SALI NICIARNI NA WIDZEWIE.

Dziś w piątek, o godz. 8.15 wiecz. grana dotychczas z wielkim powodzeniem w Teatrze Kameralnym komedia M. Jasnorzewskiej „Powrót mamy“, w reżyserii dyr. H. Morycińskiego.

dnem 1 kwietnia utworzone mają być obwodowe inspektoraty w Zgierzu i Pabianicach. W związku z tym przystapiono już do prac wstępnych dla organizacji nowych ośrodków inspekcyjnych.

Do dnia 1 kwietnia obwodowi inspektorzy pracy urzędować będą w Zgierzu i Pabianicach dwa razy tygodniowo w gmachach zarządów miejskich, zapoznając się z terenem przyszłej pracy. (i).

Jubileusz rozgłośni wileńskiej

Specjalne audycje, poświęcone 10-tej rocznicy istnienia tej placówki

Trzecim z kolei jubilatami radiowym jest Wilno, które po wstępnym okresie prób rozpoczęło oficjalną pracę programową w styczniu 1928 roku. Rocznicą ta ważna jest nie tylko jako wspomnienie etapu rozwojowego radiofonii polskiej. Ma ona niewątpliwie głębsze i szersze znaczenie dla najbliższego terenu działania Rozgłośni Wileńskiej. Przemoc wszystkim ze względu na zasięg promieniowania na najstabilniej pod względem kulturalnym rozwinięte ziemie przygraniczne i na najbardziej spragnione słowa polskiego rzesze naszych rodaków za dwoma nieprzyjaznymi kordonami.

Doniosłą również rolę odegrała rozgłośnia w życiu kulturalnym samego miasta Wilna. Stała się ona ogniskiem centralnym, skupiającym wokół siebie sfery intelektualne i artystyczne, pozwalając wypowiedzieć się tą drogą, stwarzając możliwość zbliżenia się do ogólnopolskiego poziomu kultury, utrzymania z nim nieustannej bezpośredniej łączności.

Z racji dziesięciolecia Rozgłośni Wileńskiej — Wilno organizuje w programie radiowym w dn. 15 i 16 stycznia szereg audycji.

Dnia 15.1. o godz. 15.45 wesoła audycja dla dzieci — „Kukulczęta“ będzie dziecięcą „Kukulka Wileńska“, opracowaną specjalnie dla młodocianego wieku. O godz. 16.15 — rozgłoszenie transmitują z Wilna koncert orkiestry wojskowej, a następnie o godz. 18.35 pogadankę aktualną dla wsi i o godz. 19.00 audycję dla Polaków zagranicą, którą wypełni w części pierwszej obrazek dla dzieci p. t. „Jak warszawscy harcerze po Wilnie wędrowali“, w części drugiej — gawęda i felieton „Hen na północ tam daleko“ z cyklu „Polska i jej bogactwa“.

W przerwie koncertu wieczornego około godz. 21.30 monolog Jarosława Nikitina p. t. „Analfabeta“ wygłosi Karol Wyrwicz.

Dnia 16 stycznia rozgłosnia kresowa przedstawi radiosłuchaczom niejako fragmenty poszczególnych „specjalności“ swego programu.

O godz. 9.00 transmitowane zostanie nabożeństwo w kościele po-Bernardyńskiego, odprawione z okazji jubileuszu Rozgłośni, w czasie którego kazanie wygłosi ks. dr. Piotr Śledziowski, a chór „Hasło“ pod dyr. J. Żebrowskiego wykona mszę „Stella Maris“ Grisbachera.

O godz. 13.00 stanie przed mikrofonem doskonały znawca artystycznej i kulturalnej atmosfery Wilna, prof. M. Limanowski, i mówić będzie o znaczeniu Wilna w rozwoju kultury polskiej, o jego zabytkach i wreszcie o jego obecnym ruchu artystycznym.

O godz. 13.30 usłyszymy znaną z głośników i słuchawek Polską Orkiestrę Wileńską pod dyr. Wł. Szczepańskiego; o godz. 15.15 program przyniesie występ zespołu regionalnego „Kaskada“, występującego tym razem z barwnym słuchowiskiem muzyczno - słownym „Wycieczka z Korkożyszek zwiedza radiostację“.

W tej rewii wileńskich „specjalności“ nie zabraknie i jubileuszowej „Kukulki“ o godz. 21.15 noszącej wstrząsający tytuł „Rycerz bladego oblicza“. Autorami jej są: T. Bujnicki, W. Dąbrowski i T. Szeligowski.

Audycje wileńskie w tym dniu zakończy koncert kameralny o godz. 22.25, zawierający Kwartet smyczkowy d-moll St. Moniuszki. Jako wykonawcy wystąpią W. Ledóchowska, W. Różlerowa, J. Frydman i A. Różler.

SPORT

Dokoła rozgrywek o puchar im. ś.p. O. Landecką

W końcu stycznia rozpoczną się mecze bokserkie o puchar imienia zmarłego przed kilku laty prezesa Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego ś.p. Otto Landecką.

Zawody o puchar im. ś.p. Landecką odbyły się już dwukrotnie, przyczem puchar przechodził zdobyła oba razy drużyna L.K.P.

W zawod. drużyn, walczących o puchar, mogą brać udział tylko ci zawodnicy, którzy dotychczas nie walczyli w reprezentacji Łodzi.

W tegorocznych rozgrywkach weźmie po raz pierwszy udział drużyna Geyera, która ze względu na silny skład, ma poważne szanse do zdobycia w tym roku pucharu. Geyer walczyć będzie w następującym składzie: KAMINSKI, KALINSKI, DOLATA, WOJCIECHOWSKI II, KULI-BABKA, MIROWSKI, SZADKOWSKI i ZIMINSKI.

Kto walczyć będzie na meczu Łódź—Warszawa

Na meczu bokserskim Łódź — Warszawa, który odbędzie się w niedzielę, 23-go b. m. w sali łódzkiego Teatru Kamralnego przy ul. Cegielnianej Nr. 27, odbędzie się kilka ciekawych walk, gdyż zarówno Warszawa, podobnie jak i Łódź, wystąpi w swym najsilniejszym składzie.

Program walk przedstawia się następująco: waga musza: Rundstein (W) — Szwed (L), waga kogucia: Rotholc (W) — Marcinkowski (L), waga piórkowa: Malecki (W) — Augustowicz (L), waga lekka: Woźniakiewicz (W) — Kijewski (L), waga półśrednia: Kolczyński (W) — Ostrowski (L), waga średnia: Fabisiak (W) — Chmielewski (L), waga półciężka: Doroba (W) — Pietrzak (L) i waga ciężka: Sowiński (W) — Jaskuła (L).

Na pierwszy plan wysuwają się walki: Malecki — Augustowicz, Kolczyński — Ostrowski, Fabisiak — Chmielewski i Doroba — Pietrzak.

Dziś finały mistrzostw bokserskich młodzików

W dniu dzisiejszym o godz. 20-ej odbędzie się w sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej 295 finały mistrzostw bokserskich młodzików, jednak ze względu na dużą liczbę uczestników w wagach koguciej i piórkowej odbędzie się walki półfinałowe.

Wyniki drugiego dnia mistrzostw przedstawia się następująco: w wadze muszej Poczka (IKP) pokonał na punkty Krajewskiego (Z), a Kamiński (G) Czarneckiego (Z), w wadze koguciej Stołęcki (S) znokautował w II rundzie Wanhałma (Tur), Kaliński (G) pokonał na punkty Plutę (W), a Adamiak (Z), Rogozińskiego (IKP), w wadze piórkowej Awronin (BK) pokonał na punkty Wawrzyński (S), Madej (W) znokautował w II-ej rundzie Mazura (S), Rakacz (BK) znokautował w I-ej rundzie Ciesielskiego (W) i Olejnik (W) pokonał na punkty Clechuńskiego (Z), w wadze lekkiej Kaczmarek (S) przeszedł do finału wal kowerem i Plk (IKP) pokonał na punkty Wasermana (BK), w wadze półśredniej Idasiak (KE) pokonał w III-ej rundzie przez techn. k. o. Zydowo (Z), i Niewadził (S) znokautował w III-ej rundzie Mańkowskiego (KE), w wadze średniej Garnys (G) pokonał na punkty k I-ej rundzie Frontczaka (Tur), zaś Bystry (Z), pokonał na punkty Wojskiego (Wima).

Sędziowali w ringu pp. E. Sierota i Klimczak.

Kajnar rezygnuje z kariery bokserskiej

Poznań, 13 stycznia.

Znany reprezentacyjny bokser polski Kajnar postanowił definitywnie wyczołfać się z aktywnego życia sportowego.

Nowa porażka Rana w Paryżu

Paryż, 13 stycznia.

W wielkiej hali sportowej Wagram w Paryżu w ramach zawodów bokserskich odbyło się w czwartek wieczorem spotkanie między znanym polskim bokserem Edwardem Ranem a bokserem francuskim Marcel Cerdan, najlepszym zawodnikiem Francji w kategorii półśredniej. Walka niestety przybrała od samego początku dla naszego boksera obrót wybitnie niepomyślny i zakończyła się jego zdecydowaną porażką przez k. o. w drugiej rundzie.

PODZIĘKOWANIE.

Kierownictwo publicznej szkoły powszechnej Nr. 1 składa tą drogą serdeczne podziękowanie dyrekcji gimnazjum społecznego w Łodzi oraz kołu P.C.K. przy tymże gimnazjum za podarunki gwiazdkowe i ciepłą odzież, jako też za stałą pomoc w dożywianiu najbardziej potrzebujących dzieci tułejszej szkoły.

OFIARA

złożona w administracji „Republiki“ na Dom Sierot, Północna 38, B. W. zł. 3.

WKRÓTCE

w Grand-Kinie

Radioprogram

PIĄTEK, dnia 14-go stycznia 1938 r.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“.
6.20—6.40: Gimnastyka. 6.40—7.00: Muzyka (płyty).
7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół.
8.10—11.15: Przerwa. 11.15—11.40: Audycja dla szkół. „Słowo rycerza“ — zagadka historyczna w opracowaniu Jerzego Gerzabka (z Poznania).
11.40—11.57: Arie z oper Czajkowskiego (płyty).
11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa.
12.03—13.00 Audycja południowa. 13.00 — 14.00: Przerwa. 14.00—15.00: Muzyka operetkowa (pl.).
15.00—15.10: Życie artystyczne. 15.10—15.27: Gra Carol Gibbons ze swoją orkiestrą (pl.). 15.27—15.30: Łódzkie wiadomości giełdowe. 15.30—15.45: Wiadomości gospodarcze. 15.45—16.00 „Bociek-Kuba“ — opowiadanie Eli Stanisławskiej dla dzieci (z Poznania). 16.00—16.15: Rozmowa z chórami ks. kapelana Michała Rękasa (ze Lwowa).
16.15—16.50: Łódzka Orkiestra salonowa pod dyr. Teodora Rydera (z Łodzi na W.R.P.).
16.50—17.00: Pogadanka aktualna.
17.00—17.15: „Współczesna matka“ — pogadanka — wygłosi Stefania Szulcowa.
17.15—17.50: „Królowie chodzą“ — ukraińskie słuchowisko obrzędowe w oprac. Władysława Kowalczuka (ze Lwowa).

17.50—18.00: Przegląd wydawnictw — prof. Henryk Mościcki.
18.00—18.10: Komunikat śniegowy z Krakowa i wiadomości sportowe.
18.10—18.15: Wiadomości sportowe lokalne.
18.15—18.40: Koncert rozrywkowy w wykonaniu orkiestry salonowej pod dyr. Tadeusza Jakubowskiego i Margó Olszenko (śpiew). (Audycja wymienna do Krakowa i Katowic).
18.40—18.55: Pogadanka gospodarcza p. t. „Łódź — jako konsument produktów zwierzęcych“ — wygłosi inż. Bolesław Kwiatkowski.
18.55—19.00: Odczytanie programu.
19.00—19.40: Powszechny Teatr Wyobraźni: „Cień Macieja Pascala“ Luigi Pirandello (Lwów).
19.40—19.50: Intermezzo charakterystyczne (pl.).
19.50—20.00: Pogadanka aktualna.
20.00—22.50: Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Warsz. pod dyr. Rudolfa Niliusa z udziałem Waltera Rummla — fortepian. Koncert poprzedzi pogadanka dr. Alicji Simonówny. W przerwie około 21.00: Dziennik wieczorny i Pogadanka aktualna.
22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.
23.00—23.30: Muzyka taneczna i piosenki (płyty).

Dwa bilanse Optymizm gospodarczy Anglii

Podane we wczorajszym numerze pisma naszego cyfry porównawcze bilansu Banku Polskiego na ultimo lat 1936 i 1937 zasługują na nieco może obszerniejszy komentarz.

A więc najpierw stan operacji kredytowych. Portfel wekslowy obniżył się wprawdzie tylko nieznacznie — ale gdy zważymy wzrost wszystkich wskaźników aktywności gospodarczej a zwłaszcza produkcji przemysłowej — zmniejszenie okaże się stosunkowo większe.

Stąd wniosek, że rozwój produkcji w roku 1937 nie odbywał się zapomocą odkręcenia śruby kredytowej banku emisyjnego. Podnosi to w dużej mierze bezpieczeństwo tego banku, a podnosi też „zdrowotność“ obrotu gospodarczego.

Jeszcze charakterystyczniej ukształtowało się cyfrowe odbicie wzajemnego stosunku skarbu i Banku.

Tak więc po raz pierwszy od lat pięciu drgnęła pozycja nieoprocentowanego kredytu rządowego w Banku, spa dając z 90 na 80 mil. (w ten sposób marża w stosunku do maximum dopuszczalnego wzrosła do 20 mil.). Ta 10-milionowa obniżka zadłużenia bezprocentowego ma niewątpliwie znaczenie pewnego gestu bilansowego. Obok niej występuje jednak spadek skarbowego kredytu oprocentowanego, dyskonto biletów skarbowych o dwie trzecie tj. 4 mil. W ten sposób mamy już narazie 54 mil. Do tego doliczyć należy ze strony pasywnej wzrost lokat skarbowych na r-kach żywych w Banku (pozostający niewątpliwie w związku z napływem sum z pożyczki francuskiej), które na ultimo dwóch poprzednich lat były już prawie żadne, a na koniec 37-go — wynosiły ponad 35 milionów złotych. W ten sposób w porównaniu zeszłym rokiem wzajemne interesy kredytowe skarbu i Banku — dają po obu stronach bilansu 90 milionów in plus skarbu.

Mało tego. Całkiem już rekordowo spadły pożyczki zastawowe Banku: ze 107 do nienotowanego w poprzednich latach poziomu 24 mil. Spadek lombardów — pod ocenianym tu kątem widzenia — ma znaczenie podwójne. Oznacza początki zmniejszenia kredytu dla podawcy prywatnego; przede wszystkim jednak oznacza redukcję kredytu tą drogą pośrednią udzielonego „ręce publicznej“, która emitowała lombardo wany dokument dłużny.

Mało tego. Dla zbadania dynamiki rachunków skarbu i Banku trzeba jeszcze zajrzeć do bilansu na ultimo 35-go roku i w ten sposób przez zestawienie przypomnieć sobie, że rok poprzedni, 36-ty, był rokiem nadwyraz silnego skupu — za kwotę 80 mil. — walorów, oczywista w lwiej części publicznych; na r. pozycji „Papiery procent we własne“. Natomiast w ciągu roku 1937 saldo tego rachunku pozostało niezmiennione, a więc poprzez ten rachunek skarbu nie korzystał w Banku z żadnej pomocy.

Wszystko to razem pozwala nam z największą satysfakcją ocenić rozwój sytuacji w ciągu roku 1937. Wolno go bez przesady określić — jako „rok deflacji skarbowej“ w Banku Polskim. Trudno przecenić wagę tego zjawiska.

Z innych pozycji — wspomnijmy wzrost rezerwy kruszcowo-dewizowej o niemal 50 mil. (dokł.: 48.7). W ten sposób wyrównana została akurat strata roku poprzedniego. Nie trzeba akcentować, że zjawisko to jest pomysłowe, podmuruwając równoległe, zdaniem naszym z zupełnie wybitną poprawą rachunków skarbu z Bankiem, podstawy pieniądza polskiego.

Wprawdzie początki odpowiednikiem wzrostu rezerwy — statystycznie mało uchwytym — są nietransferowane, z powodu ograniczeń, należności

Jak donoszą z Londynu, w City przeważać zaczyna optymistyczny pogląd na dalsze ukształtowanie się międzynarodowej sytuacji gospodarczej, zdaniem bowiem tamtejszych sfer gospodarczych już obecnie stwierdzić można obawy wyraźnej poprawy tak na rynkach towarowych, jak i na giełdach pieniężnych.

Jak należało się spodziewać, napływające ze wszystkich krajów wiadomości o rozszerzeniu programów zbrojeniowych, a w szczególności o wielkich programach zbrojeń morskich — wpłynęły na zwiększenie zainteresowania surow-

cami a przede wszystkim skoncentrowały te zainteresowania na metalach nieżelaznych. W ostatnich dniach najmocniej kształtowała się cena miedzi, którą notowano w dn. 11 b. m. 44 i jedna czwarta funtów wobec 43 w dn. 10 b. m. i 40 przed tygodniem.

Wyrażana jest opinia, że rozszerzenie programów zbrojeniowych będzie w dużej mierze równoznaczne z inflacją, wobec czego wpływ zbrojeń na sytuację gospodarczą będzie szerszy i głębszy i obejmie nie tylko dziedziny bezpośrednio zainteresowane, ale i całą gospodarkę. W

związku z tym, ugruntowywać się zaczyna przekonanie, że w najbliższym czasie nastąpi ponowna powszechna wyżka cen, nawet w wypadku; gdyby międzynarodowa sytuacja polityczna pozostała nadal tak naprężona jak w chwili obecnej.

W okresie recesji gospodarczej w szeregu krajów, mającej — zdaniem wielu ekonomistów, — zapowiadać ponowny kryzys w skali światowej, opinia City londyńskiej zasługuje na podkreślenie.

Redukcja kontygentów na przywóz wełny

Stosunek zakupów surowca krajowego podniesiony został do 7 proc.

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie regionalnej komisji rozdzielczej, która dokonała podziału pomiędzy firmy kontygentów na przywóz wełny, znajdujących się w dyspozycji Izby Przemysłowo-Handlowej.

Dużą niespodzianką dla importerów było dość znaczne obniżenie w stosunku do okresu poprzedniego — kontygentów przywozowych. Redukcja sięga średnio 15 proc. i — jak słychać — spowodowana została niecałkowitym wykorzystaniem przydziałów w okresie poprzednim.

Równoległe ze zmniejszeniem kon-

tyngentów importowych wzrósł stosunek, w jakim winna być zakupiona wełna krajowa, od czego — jak wiadomo — uzależnione jest otrzymanie zezwolenia przywozowego. Według prowizorycznych obliczeń podaż surowca krajowego na najbliższych aukcjach poznańskich, rozpoczynających się 18 b. m. — będzie większa niż początkowo przypuszczano i wyniesie prawdopodobnie około 160 tysięcy kg. Wobec równoczesnego zredukowania przydziałów importowych — siłą rzeczy powiększył się stosunek procentowy zakupów krajowych, który obecnie ustalony został na około 7 pr. (—)

Zwyżka łódzkich listów zastawnych

Dalsza haussa na rynku papierów

Tendencja na łódzkim rynku papierów wartościowych, wykazująca przez kilka dni cechy stabilizacji, ostatnio ponownie uległa znacznemu wzmocnieniu. Notowania wczorajsze w stosunku do notowań z przed dwóch dni, t. j. z dn. 11 b. m. dały dość silną zwyżkę kursów większości papierów — za wyjątkiem Banku Polskiego, który osiągnął najwyższy poziom 117.25, następnie obniżył się do 116.00. Natomiast szereg innych akcyj zwyżkował w tym okresie bardzo wydatnie. Np. Cukier z 37.00 do 38.75, Węgiel z 30.75 do 38.75, t. j. o 250 punktów. Zaznaczyć należy, iż akcje Starachowic wykazują ostatnio wyjątkowo silną zwyżkę, bowiem w ciągu bieżącego miesiąca podniosły się dokładnie o 400 punktów.

Mocno również kształtuje się kurs

papierów o stałym oprocentowaniu. Poż. inwestycyjna zwyżkowała na przestrzeni ostatnich dwu dni z 64.50 do 65.25, inwestycyjna z 79.00 do 79.50 (I em.) i z 79.50 do 80.00 (II em.), konsolidacyjna z 66.75 do 67.50.

Wydatnie zwyżkowały również listy zastawne, zwłaszcza łódzkie. Notowane w dn. 11 b. m. po 62.75, wczoraj podniosły się do 63.50, a w obrotach prywatnych nawet do 64.00. W dn. 31 grudnia kurs ich wynosił 61.50.

Równocześnie ze wzmocnieniem tendencji dla walorów ponownie wzrosły obroty zarówno na giełdzie urzędowej, jak i na prywatnym rynku papierów procentowych, przy czym zapotrzebowanie na nie nie zawsze znajduje pokrycie w podaży (—).

Odpowiedzialność za zaległe podatki

Czy wdzierżawiający maszyny winien zapłacić długi dzierżawcy?

W ciągu ostatnich kilku tygodni szereg firm, rekrutujących się z przemysłu zarobkowego, otrzymało pisma Urzędów Skarbowych, na podstawie których, pod rygorem egzekucji, winni uiszczyć zaległości podatkowych płatników, którzy w latach ubiegłych dzierżawili od firm wzywanych krosna tkackie. Pisma urzędów skarbowych oparte zostały na zasadzie prawnej odpowiedzialności wdzierżaw-

wiąjącego maszyny za długi przedsiębiorstwa dzierżawcy.

Z uwagi na to, że takich egzekucji skarbowych jest obecnie w toku bardzo wiele oraz że zagadnienie to ma charakter precedentalny, zainteresowane organizacje przemysłowe zajęły się opracowaniem powyższej kwestii, zwracając się jednocześnie do Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi z prośbą o interwencję w Izbie Skarbowej w Łodzi.

Organizacje powyższe stoją na stanowisku, iż w prawodawstwie polskim nie ma przepisów, na podstawie których możnaby przerzucać odpowiedzialność za niezapłacone podatki z dzierżawcy na wdzierżawiającego jeśli obiektem dzierżawy było nie całe przedsiębiorstwo, lecz tylko maszyny i gdy dzierżawca dawno już przedsiębiorstwo zlikwidował.

Niezależnie od momentów prawnych, przemysł zarobkowy wysuwa przeciwko praktyce urzędów skarbowych również względy ekonomiczne, wskazując, iż przytoczone wyżej przeniesienie odpowiedzialności przyczynić się może do zachwiania pewności obrotu. (h).

Dr. A. Z.

Praktykanci

u pośredników handlowych

Związek izb przem. handl. zwrócił się do ministerstwa skarbu z wnioskiem o zezwolenie pośrednikom handlowym wykupującym świadectwa kategorii II B dla zajęć przemysłowych na zatrudnienie absolwentów szkół handlowych wszelkich typów i stopni bez obowiązku zmiany świadectwa przemysłowego na droższe, co umożliwiłoby im przysposobienie ich do zawodu pośrednika handlowego.

Wydanie tego rodzaju zarządzenia pozwoliłoby na podniesienie poziomu kwalifikacji fachowych zawodu pośrednika, gdyż umożliwi to młodym siłom fachowym otrzymać praktyczne przygotowanie do pracy w swym zawodzie.

Nowe fabryki

na Górnym Śląsku

W Gotartowicach, pow. rybnickiego, uruchomiona została nowa fabryka, która produkować będzie hamulce i zwrotnice hamulcowe. W nowej fabryce zatrudnieni zostaną bezrobotni z powiatu rybnickiego.

Niedawno uruchomiona fabryka wyrobów celuloidowych w Brzezinie nad Odrą przystępuje do uruchomienia nowego oddziału, w którym produkować będzie papier oraz sproszkowany klej przeznaczony dla celów stolarskich. W nowym oddziale znajdzie pracę około 100 bezrobotnych.

Wzrost cen żywności w r. 1937

Główny urząd statystyczny opublikował dane, dotyczące kosztów żywności w niektórych krajach. Z przytoczonych tam cyfr wynika przede wszystkim, że ceny żywności w okresie rocznym podniosły się we wszystkich prawie państwach, a następnie, że Polska pozostała nadal jednym z najtańszych krajów.

Poniżej podajemy wskaźniki kosztów żywności z listopada 1936 roku i listopada 1937 roku przy podstawie rok 1928 = 100; Polska (Warszawa) 49.6 — 54.3, Anglia (509 miast) 86.6 — 93.0, Austria (Wiedeń) 85.7 — 84.0, Belgia (59 miast) 81.3—89.3, Czechosłowacja (Praga) 78.5 — 78.5, Estonia (Tallin) 75.0 — 79.2, Francja (Paryż) 104.3 — 120.4, W. M. Gdańsk 86.9 — 92.7, Holandia (Amsterdam) 74.3 — 78.4, Japonia (Tokio) 89.6 — 97.5, Litwa (104 miasta) 42.9—46.2, Łotwa biorąc za podstawę rok 1930 = 100) 70.0 — 88.0, Niemcy (72 miasta) 79.3—79.2, Norwegia (31 miast) 85.7 — 77.6, Stany Zjednoczone A. P. (51 miast) 79.8 — 80.9, Szwajcaria (34 miasta) 78.3—82.8, Węgry (Budapeszt) 67.7 — 74.8, Włochy (50 miast) 81.1 — 92.5.

Gwałtowna zwyżka cen we Włoszech

Jak znacznie wzrosły ceny we Włoszech daje pojęcie porównanie rok 1937 z poprzednimi latami. W r. 1934 przeciętny wskaźnik cen hurtowych (1928 = 100) wyniósł 62.0 cen detalicznych 71.0, kosztów utrzymania 76.89. — W październiku w 1936 r. odnośne wskaźniki wynosiły: cen hurtowych 77.1, detalicznych — 82.0, kosztów utrzymania 85.23, zaś w listopadzie 1937 r. cen hurtowych 95.1, detalicznych 95.8 i kosztów utrzymania 96.93.

Wielka wyprzedaż poinwentarzowa!

Futra, Palta, Koszule, Krawaty angielskie i wiedeńskie, Szlafroki, Bonzutki i t. d. **S. EWIGKEIT** NARUTOWICZA 6 Zniżka cen do 25 proc.

„Ilustrowany Kalendarz Świątowy”

na rok 1938

Prognozy i przepowiednie na rok 1938.— Legendy chińskie, japońskie, asyryjskie. Humoreski i opowiadania. — Sensacyjna nowela sportowa.— Cykl niesamowitych opowieści.— Projekt interesującej reformy w obliczaniu czasu.— Obrazki z współczesnej Afryki. — Reportaże z Hiszpanii i z Dalekiego Wschodu. — Jak powstała gazeta? — Wiedza tajemna hinduskich fakirów.— Jak zrobić własny radiodbiornik? — Recepta na długowieczność. — Niesamowite przygody nurków. — Nowa taryfa pocztowa. — Spis jarmarków z uwzględnieniem nowego podziału administracyjnego Polski. — Dane statystyczne o Polsce i o wszystkich państwach świata. — Miary i wagł. — Film specjalny z Patem i Patachonem.— Nieprzebrana kopalnia dowiepów.

Do nabycia w każdym kiosku gazetowym

Cena egzemplarza — 1 złoty

W ruinach Messyny

Ukazał się **Nr. 10** sensacyjnych przygód

„LORDA LISTERA”

— Każdy zeszyt stanowi oddzielną całość —

Cena 10 groszy.

Matki!

Zapisujcie swe niemowlęta do

„Kropki Mleka”

„PRASA”

MIESIĘCZNIK ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU WYDAWCÓW DZIENNIKÓW I CZASOPISM

Wyszedł z druku zeszyt Nr 12/1937 r.

TREŚĆ ZESZYTU

O zasady uregulowania warunków pracy w dziennikarstwie.
Stefan Krzywoszewski: Zadania i prace Sekcji Czasopiśmienniczej przy Polskim Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.
Propaganda i reklama prasowa na usługach życia gospodarczego (ankieta „Prasy”).
Franciszek Głowiński: Ku ożywieniu wymiany gospodarczej w Polsce. Prace Związku Wydawców.
Organizacje i Sprawy Dziennikarskie.
Wykaz dziennikarzy-redaktorów, pracujących na terenie Rzplitej Polskiej, oraz korespondentów zagranicznych pism polskich: Kraków — lista nr. 1, Lwów — lista nr. 1, Wielkopolska — lista nr. 2.
Kronika krajowa.
Prasa na szerokim świecie.
Cena zeszytu 1 zł.
Do nabycia w administracji „Prasy”, w większych księgarniach i kioskach „Ruchu”.
Prenumerata roczna: w kraju zł. 10.—, zagranicą zł. 12.—.
Adres administracji: Warszawa ul. Zgoda 8, m. 4.
Tel. 540-00. Konto rachunkowe Nr. 751, Warszawa I.

10 URZĄD SKARBOWY w Łodzi Nr. V 12032.

Dnia 12 stycznia 1938 r.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 18 stycznia 1938 roku od godz. 10 — 16 w lokalu zobowiązanych celem uregulowania należności 10 Urzędu Skarb. i innych wierzycieli odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości w I. terminie:

- 1) Neuhaus Berek, Kilińskiego 71 — żelazo stare oszacowane na zł. 1700, I. termin.
- 2) Dawid Lipszyc, Kilińskiego 87 — pończochy damskie 85 tuz., oszacowane na zł. 850 — I. termin.
- 3) Szmulewicz Henryk, Narutowicza 57 — pończochy damskie, przedza jedwabna, maszyna pończosznicza P. G. H. — na zł. 2620.—.
- 4) Śpiewak Józef, Składowa 32 — meble oszacowane na zł. 1060.—.
- 5) Kac Szymon, Żeromskiego 77 — radio 3 lamp, zł. 200.—, pianino ciemne Seilera zł. 400.—, meble zł. 240.—.

Zajęte przedmioty można oglądać dn. 18 stycznia 1938 r. od godz. 10 do godz. 16 w lokalu zobowiązanych.

Naczelnik Urzędu Skarbowego O. ZIELKE.

DR. MED. **JAN POLAK**
CHOROBY WEWNĘTRZNE i ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
TEL. 164 21
godz. przyjęć 5-7.

„Czystość”

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44. telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

Do akt Nr. Km XV/1373/37. OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 15-go zamieszkały w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 277, na zasadzie art. 602 K P. C. ogłasza, że w dniu 19 stycznia 1938 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Niemcewicza 19, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 985, a mianowicie: 7 koni, uprzęż robocza na parę koni, obraz widok w ramie fabrycznej, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. Łódź, dn. 5 stycznia 1938 r.

Komornik: ADAM MRÓZ.
Sprawa Skarbu Państwa p-ko Oskarowi Buslerowi.

Do akt Nr. Km XV/2336/35. OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 15-go zamieszkały w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 277, na zasadzie art. 602 K P. C. ogłasza, że w dniu 20 stycznia 1938 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 277, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 930.—, a mianowicie: mebli i innych ruchomości, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym. Łódź, dn. 4 stycznia 1938 r.

Komornik: ADAM MRÓZ.

DRZWI OKNA uszczelniam

hermetycznie filcem systemem zagranicznym L. TENCER, telefon 205-27. Trwałość długoletnia.

Lokale

POKÓJ umeblowany z wszelkimi wygodami (centralne ogrzewanie) w eleganckim domu przy inteligentnej rodzinie dla jednej osoby do wynajęcia. Oglądać można do godz. 4 po południu. Al. Kościuszki 57 m. 18.

POKÓJ frontowy, słoneczny, ładnie umeblowany z niekrepującym wejściem, z używalnością telefonu — do wynajęcia od zaraz — dla pana. Wiadomość: tel. 106-69, ul. Główna Nr. 5, m. 15.

POSZUKUJE elegancko umeblowanego pokoju z wszelkimi wygodami w ckołicach Przejazd, Główna — dla młodego małżeństwa. Dzwonić tel. 144-70 od 3-4.

W WILLI w ogrodzie umeblowany pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia. 50 i 80 zł. miesięcznie. Gdańska Nr. 94

POSZUKUJE w śródmieściu umeblowanego pokoju niekrepującego, na dojazdy w niedziele i święta. Oferty „Warszawianin”.

Posady

AGENTKI dla artykułów gospodarstwa damskiego poszukiwane. Zgłoszenie codziennie od 8-10 wiecz. Lipowa 31, pr. ofic., II p. m. 52.

WYKWALIFIKOWANA wychowawczyni ze znajomością hebrajskiego do dwóch dzieciny 8 i 5 lat na cały dzień (bez spania) poszukiwana. Oferty sub „Zdolna”.

POTRZEBNY młody człowiek od lat 16-18-20 iżr władający językiem niemieckim. Oferty do administracji sub. Enel.

PANNA z wyższym wykształceniem energiczna poszukuje kandyd. Referencje kwalifikacje. Tel. 228-82. 12-4.

ODLEWNIK na wyrobizelaznic i brozowe poszukiwany. Oferty sub „Odlewnik” do Administrac.

Rozmaite

MASZYNA do szycia męska Singer w dobrym stanie okazyje do sprzedania. Ul. Piotrkowsk 174 m. 14.

POSZUKUJE pożyczki 5000 zł. pod pełną gwarancją. Oferty do „Republiki” sub: „Pewność”.

JANKIEL Watenbe; B. Joselewicza 13 m. 14 zagubił licymację wydawaną z Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy Nr. 2994.

KRASKA J. zagub wkeksł na 100 zł. platny 1/IV 1937 w Pabjanicach, wystawcy z upoważnieniem Gimnazjum w Pabjanicach Sztern, Przewybski i Rozenal. Wkeksł unieważnian.

UNIEWAŻNIAM zniżone przywozic przywozu Min. Pr. i Han. Nr. 156741 z dn. 6. XII. 37. Z. 8354/LD na 500 kg. przędzy wełnnej z Niemiec Oswald Karoff, ŁódźŻeromskiego 87

Nauka i wycowanie

JEZYKÓW ANIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — autownie udzielam. Gramatyka i literatura konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70 w godzinach 2-4.

ANGIELSKIEGO (udziela rutynowany nauczyciel Zawdzka 21. m. 8a. Front zastać od 4-80 po.

DR. MED. **AL. KOPCIOWSKI**
Piotrkowska 8
przyjmuje od godz. 1.30 — 2.30 i od godz. 7-8.
Telefon 232-55.

Dr. med. **ADAM BENDER**
Kardiolog (spec. chor. serca) POWRÓCIŁ i przeprowadził się na AL. KOŚCIUSZKI 46, fr. part. tel. niezmienny 191-25. Przyjm. od 4.30 do 7 w.

LEKARZ • DENTYSTA **B. Nusbaumowa**
Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
Piotrkowska 51
TELEF. 121-23.

DR. MED. **TREPMAN**
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych
Zawadzka 6 tel. 234-12
przyjmuje od 8-11, 2-4 i 6-9 wiecz.

SPROSTOWANIE Do ogłoszenia D-RA GUTSZTADTA z dnia 7 stycznia 1938 r. omyłkowo dodane zostało zdanie: „Ceny znacznie niższe” co niniejszym prostujemy.

DR. MED. **S. LEWIN**
CHOR. WEWNĘTRZNE przeprowadził się na ul. LIPOWA 6a (Al. I Maja 28) przyjmuje od 4-6 wieczór.

DR. **W. BALICKA**
Sienkiewicza 52 (róg Nowot) Nr. tel. 194-03 POWRÓCIŁA Choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 6-8 wiecz.

LEKARZ-DENTYSTA **F. KOPCIOWSKA**
Piotrkowska 8 Telefon 232-55. Przyjmuje od 10-1 i od 3-7-ej.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefon: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji: 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika” 68-148 i 690-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”
w Łodzi zł. 4.—, za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, „Republika” i „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalty po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajnie 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe i zaślubnowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opłowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje eda uwzględniane o ile wniesione bezopóźnion w ciągu tygodnia od ukazania się niezwycię ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powzięcia ogłoszenia